BOSTON PUBLIC LIBRARY
CHIEF OF BOOK SELECTION DT
REFERENCE DIVISION
COPLEY SQ BOSTON MASS

Katalikas, kuris neremia katalikiškos spaudos, neturi teisės vadintis geru Bažnyčios vaiku.
Vyskupas Ketteleris

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. ŠVENTO JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

DARBININKAS
Lithuanian Semi-Weekly Newspaper
Published every
TUESDAY and FRIDAY
366 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

VOL. XXVI — No. 73. TEL SOUth Boston 2680 PENKTADIENIS (Friday) RUGSĖJIS (September) 26 D., 1941 M. TEL. SOUth Boston 2680 FIVE CENTS

DABARTIES BILDESIUOS

Rašo Š.

Tavo Broliai Kvotimus Išlaikė

Lietuviu tapęs šveicarietis prof. J. Eretas, laiške kun. J. J. Jakaičiui, apie Sovietijos okupacijos laikus Lietuvoje rašo: "Dideliai džiaugėmės žmonių sąmoningumu. Parsidavėlių buvo maža. Katalikai bandymą išlaikė. Malonu pastebėti, kad išskyrus kelius nuošimčius, visa Lietuva vieningai kovojo su bolševikais".

Reiškia, mūsų broliai kvotimus Lietuvoje išlaikė: jie pasiliko žmoniški, krikščionys ir lietuviai.

Pasiklausk savęs, brolau, Amerikos lietuvi — ar tu išlaikei kvotimus? Tas, kuris skaito bolševikišką laikraštį, tas kuris eina į bolševikų parengimą, tas kuris remia bolševikų pritarėjus — pasiklausk savęs, brolau, ar tu išlaikei kvotimus? Tavo broliai Lietuvoje juos išlaikė. Raudonam imperializmui batus tik mažas nuošimtis palaižė. Išlaikyk ir tu!

Nepajusta Brangenybė

Prof. K. Pakšto vedamas Lietuvių Kultūrinis Institutas (kaip paskelbtoji darbų programa rodo) nejučiomis nudirbs labai reikalingą Amerikos lietuvių visuomeninį darbą: jis parūpins knygų apie Lietuvą, jos istoriją, geografiją ir kultūrą anglų kalba — reiškia, kalba, kuri, deja, šiomis dienomis artimesnė daugiau negu dviem šimtam tūkstančių Amerikoje gimusių lietuvių, negu lietuviškoji.

Lietuvių Kultūrinio Instituto leidinius reiktų tūkstančiais platinti netik tarp įtakingų amerikonų, bet dar gausiau tarp mūsų mokyklas einančio jaunimo.

Sovietijos Ateitis

Karo, žinovai Londone ir Washingtone juodai žiūri į Sovietijos ateitį. Menkos pramonės kraštas, aišku, negali atsilaikyti stiprios pramonės kraštui, nežiūrint rusų kareivių drąsos ir skaičiaus.

Daroma dvi išvados: Sovietija, kaip Prancūzija, neužilgo paprašys paliaubų ir pradės gyventi kaip maršalo Petaino naguose vargšė Prancūzija. Arba, Sovietija atsilaikys Uralo kalnuose ir Sibire iki Anglijos ir Amerikos teikiamoji pramoninė parama plauks tikru Niagaros kriokliu. Tada prasidės Sovietijos ir Vokietijos diktatūrų mirtinas vienas kito "dziravimas" panašus tam, apie kurį mūsų piemenų dainelė sako:

Šeimininkė Elena
Piovė žąsį balana:
Netiek piovė, kiek dziravo
Pakol žąsis galą gavo.

Rusų ir vokiečių imperijoms susilpnėjus, Lietuva gavo laisvės valandėlę pereito karo metu. Nežmoniškoms ir nekrikščioniškoms rusų ir vokiečių diktatūroms po šio karo susilpnėjus, netik Lietuva, bet visa žmonija ilgai laisvai kvepuos.

VALANDĄ ATGAL

Šeštadienį užsibaigs Dienos Šviesos Taupymo Laikas (Daylight Saving Time). Sekmadienį, rugsėjo 28 d., visas veikimas vyks pastoviu laiku (Eastern Standard Time).

Taigi šeštadienio vakare atsukite savo laikrodžių rodykles vieną valandą atgal, kad sekmadienį nepavėluotumėte į bažnyčią, nepavėluotumėte traukinio, į darbą ir tt.

Vokiečių Laimėjimai Kursto Japonus Į Karą

Shanghai, rugs. 25 —Vokiečių laimėjimai Sovietų Rusijoje, kursto Japonus prieš rusus į karą.

Yra gandų, kad Japonija taikosi užpulti Sibiriją ir Prancūzijos Indo - Kiniją.

Nėra abejonės, kad sukritus Sovietų Rusijos galybei, Japonija veržtųsi užimti Sibiro dalis.

Pasiūlė 40 Centu Audenyčių Darbininkams

Washington, D. C., rugs. 25 — Vilnų industrijos komitetas pasiūlė algų - valandų skyriui, kad įvestų tekstilės industrijoj mažiausią mokesnį 40 centų į valandą. Jeigu valdžios administratorius šį pasiūlymą užtvirtins, tai tekstilės industrijos dviem tūkstančiam darbininkų iš 150,000 bus pakeltos algos.

Škotijoj, Britanijos naminio apsigynimo valdžia mokina, kaip reikale kovoti su penktosios kolonos nariais ir tam rengia tam tikrus, kaip ir vaidinimus. Šis vaizdas parodo, kad galima įsivaizduoti ir tokį atsitikimą ir šiuo atžvilgiu gali rami vaikų vežiotoja, kaip vaizdas rodo, išsitraukia revolverį ir "pliekia".

Mirė Kun. McGarry, S. J.

New York, rugs. 25 — Kun. William McGarry, jėzuitas, buvęs Bostono Kolegijos pirmininkas staiga mirė New Yorke, eidamas į konferenciją. Jis buvo 47 metų amžiaus. R. I. P.

Mirė Prezidento Švogeris

Washington, D. C., rugs. 25 — Šį rytą mirė G. Hall Roosevelt, 50 metų amžiaus, ponios Franklin D. Roosevelt brolis. Jis sirgo kelis mėnesius.

Bolševikai Naikina Leningradą

Stockholm, Švedija, rugsėjo 25 — Nujausdami, kad vokiečiai užims Leningrada, bolševikai naikina svarbiausias militarines miesto dalis. Miesto dalys yra liepsnose, dalinai nuo vokiečiu bombų, bet dalinai pačių bolševikų padegtos.

Didžiausieji mūšiai dabar eina prie Leningrado. Vokiečiai sutraukė savo didžia galybę, kad užimti miestą.

Rusijos vyriausybė skelbia, kad jų kariuomenė atstūmė vokiečius tolyn nuo miesto.

International News Service praneša, kad vokiečiai jau iš šautuvų leidžia kulkas į miestą ir pasirengė kovoti miesto gatvėse. Pramatoma, kad miestas greitu laiku pateks į vokiečių valdžią.

Naciai Privalo Maitinti Nukentėjusius, Sako Hull

Washington, D. C., rugs. 25 — Valstybės Sekretorius Hull savo laiške Senato Užsienių Santykių Komitetui pareiškė, kad Vokietija turi "tiesioginę atsakomybę ir pareigą" maitinti tų tautų žmones, kuriuos ji pavergė.

Kaip žinoma, pereitą birželio mėn. 37 Senatoriai įteikė rezoliucija Kongresui, kad Valstybės Departmentas išdirbtų kokią nors tvarką šelpti mažųjų demokratinių valstybių žmones, kaip tai: Belgijos, Norvegijos, Olandijos, Lenkijos.

Rezoliucijos įteikėjai remia buvusio prezidento Herberto Hooverio planą. Jie taip pat savo rezoliucijoje paminėjo Jugoslaviją, Prancūziją, Graikiją ir Daniją. Apie Lietuvą, Latviją, Estija nei žodžio, o ir tuose kraštuose būtinai reikalinga pagalba.

Bet iš Sekretoriaus Hull laiško neatrodo, kad Valstybės Departmentas šiuo laiku ką nors šelptų Vokietijos ar Rusijos pavergtuose kraštuose.

Apginkluos Amerikos Laivus

Washington, rugs. 25 — Prezidentas Rooseveltas reikalausiąs Kongreso leidimo apginkluoti visus Amerikos prekybinius laivus, kad jie galėtų apsiginti prieš vokiečių ar italų užpuolimus.

Taip būsią reikalauta, kad Kongresas pakeistų Amerikos neutralumo aktą.

Sovietų Rusija Priima "8 Punktus"

Londonas, Anglija, rugs. 25 — Sovietų ambasadorius Ivan Maisky vakar pareiškė, kad Rusija užgiria Prezidento Roosevelto ir Anglijos premiero W. Churchill aštuonis punktus siekiant taikos ir sako, kad "Rusija gins kiekvienos tautos teisę į nepriklausomybę, teritorialinę neliečiamybę, ir socialę tvarką ir valdžios formą tokią, kokią pasirinks pati tauta".

Sovietų ambasadorius Maisky tame tarybos susirinkime, kur dalyvavo 10 pavergtųjų valstybių atstovai, ir kuriam pirmininkavo Anglijos užsienių reikalų ministeris Anthony Eden pasakė, kad Sovietų Rusija "visuomet respektavo žmonių aukščiausias teises".

Kaip tas komisaras neparaudo veidmainiaudamas. Ar Rusija respektavo (pagerbė) Lietuvos, Latvijos, Estijos ir kitų valstybių teises į nepriklausomybę? Sovietų Rusija turėjo sutartis su Pabaltijo valstybėmis, kurias sulaužė ir tas valstybes, kaip banditas, užgrobė ir apiplėšė.

O gal dabar Sovietų Rusijos komisarai gailisi taip pasielgę su Pabaltijo ir kitomis valstybėmis? Jeigu gailisi, tai tą savo gailestį turi viešai išpažinti. Kitaip Sovietų komisarų pažadai neverti nei to popieriaus ,ant kurio jie surašyti.

Sovietų komisarai dabar viską pasižada padaryti ir atitaisyti. Jie prižada ir religijos laisvę Rusijos gyventojams, ir tokią valdžią, kokia išsirinks patys žmonės. Bet ar jiems galima patikėti. Pirmiausia jie turėtų pasmerkti komunizmą, jo išsižadėti, nes komunizmo svarbiausias tikslas suvaržyti žmonėms laisvę, panaikinti religijos laisvę, spaudos, susirinkimų ir žodžio laisvę.

BULGARIJA SU VOKIEČIAIS

Londonas, rugs. 25 — Bulgarijos įsikišimas į karą yra neišvengiamas. Klausimas tik gali būti, kas pirma paskelbs karą, Rusija ar Bulgarija?

Vokietija spaudžia Turkiją prisidėti prie jos pusės. Jei Turkija pamatys vokiečių laimėjimus, nėra abejonės, kad ji pasiduos Hitleriui.

Iš Maskvos per radio buvo pranešta, kad Bulgarija sumobilizavo 400,000 kareivių ir taiso militarinius kelius.

Turkijos laikraščiai sarkastiškai rašo apie Anglijos ir Amerikos pagalbą sovietų Rusijai, ir, kadangi laikraščiai yra valdžios kontrolėje, tai aišku, kad vokiečių laimėjimai turkus imponuoja, ir galima tikėtis jų artesnio bendradarbiavimo su Hitleriu.

Iš Turkijos vyriausybės pareiškimų aišku, kad jie nesitiki, jog vokiečiai ar bulgarai užpuls jų kraštą.

Turkijai pasidavus vokiečiams, Hitleris lengvai galės sunaikinti sovietų laivyną Juodosiose jūrose. Kas svarbiau, jis galės prieiti prie aliejaus šulinių - gazolino, kuris vokiečiams taip reikalingas.

Naciai Nuskandino 11 Laivų Atlantiko Vandenyne

Berlynas, rugs. 25 — Pietiniame Atlantiko vandenyne ties Pietinės Afrikos pakraščiais, vokiečių submarinai nuskandino 11 prekybinių laivų. Tik vienas pabėgęs. Taigi viso nuskandino 78,000 tonų.

Vokiečiai Sunaikino 50 Sovietų Armijos Divizijų

380,000 Paėmė Į Nelaisvę

Berlynas, rugs. 25 —Vokietijos vyriausybė praneša, kad visi sovietų armijos mėginimai Hitlerio kariuomenę sulaikyti buvo be pasisekimo ir rusams didžiai nuostolingi.

Prie Kievo 50 sovietų kariuomenės divizijų buvo sunaikinta, 380,000 paimta į nelaisvę; vokiečiams taip pat teko 750 tankų ir 2100 šautuvų.

SUGAVO DOWD

Ventura, California, rugsėjo 25 — Vakar čia areštavo buvusį Suffolk county šerifą John F. Dowd, kuris nuo lapkričio 21 d., 1939 m. slapstėsi.

Massachusetts valstybės prokuratūra buvo paskyrusi $2,500 už Dowd areštavimą.

Kaip Dowd pateko į policijos rankas? Kiek laiko atgal Ventura policija areštavo John F. Dowd važiuojant automobiliu. Kaltino jį, kad jis važiavo būdamas girtas. Teismas jį nubaudė, ir jis bausmę užsimokėjo.

Kalifornijoj Dowd vadinosi "John Wakefield Norton". Kadangi Kalifornijoj yra paprotys kiekvieno areštuoto asmens nuimti pirštų antspaudas, tai tas ir privedė prie Dowd areštavimo. Kada Dowdo pirštų antspaudas pasiuntė į Sacramento, Kalifornijos sostinę, o iš ten Federaliam investigacijos Biūrui, tai ir susekė, kad pirštų antspaudos yra John F. Dowd, kuris yra pabėgęs nuo teismo iš Bostono.

John F. Dowd turėjo laiko pabėgti iš Kalifornijos, kur kitur, nes po užsimokėjimo bausmės teisme, jis buvo paleistas, bet, matyt, nesusiprato ar nenorėjo.

Bostono Suffolk County prokuroras Wm. J. Foley, gaves žinią iš Californijos, kad Dowd areštuotas, tuojau pasiuntė tris policininkus Dowda parvežti į Bostona. Bostone Dowd bus teisiamas už kyšių ėmimą. Jam priskaityta net 60 kaltinimų. Sakoma, kad jis paėmes mažiausia $40,000 kyšiais.

John F. Dowd buvo išrinktas Suffolk County šerifu 1938 m. Nei metų neišbuvus, Boston Bar organizacija padarė tyrinėjimą Dowd veiklos ir kaltino jį kyšių ėmime. Sako, kad jis į trumpą laiką paėmęs $90,000.

Boston Bar organizacija visus įrodymus prieš Dowd perdavė Suffolk apskričio prokurorui William J. Foley. Tai buvo lapkričio 13 d., 1939. Tą pačią dieną Dowd padavė savo rezignaciją gub. Saltonstall'ui.

Prokuroras Foley iškėlė bylą Dowd'ui ir Grand Jury rado pagrindo jį teisti. Kada buvo išduotas leidimas Dowdą areštuoti, tai jis pabėgo ir slapstėsi per 22 mėnesiu.

Dowd buvęs ne tik Kalifornijoj, bet buvęs Meksiko City, Honolulu, Hawaiian salose ir kitur.

Jeigu Dowd Kaltas Visais Kaltinimais, Tai Gali Gauti 302½ Metų Kalėjimo.

Kadangi John F. Dowd kaltinamas už 60 prasižengimų. tai jeigu teismas pripažintų jį kaltu, jis gali gauti 302 ir pusę metu kalėjimo. Apskaičiuojama po 5 metus už reikalavimą ir priėmimą kyšių ir 2 metai ir puse už samoksla.

Tačiau, bausmė gali būti tik po 1 metus kalėjimo už kiekvieną kyšį ir piniginė $5000 bausmė už kiekviena. Tokiu būdu jis gautų 62 ir pusę metus kalėjimo ir viso piniginių bausmių $300,000.

Šios bausmės yra pagrįstos aukščiausia bausme, kokia gali gauti už tokius nusikaltimus, jeigu teismas pripažintų kaltu.

Apgulos Stovis Paryžiuje

Londonas. rugs. 25 — Londono Daily Express paduoda žinias iš Vichy, kad Paryžiuje paskelbtas apgulos stovis, nes ten didėjas prieš nacius pasipriešinimas.

Tačiau, šių žinių nepatvirtina nei Vichy valdžia.

Vokietijos viršininkai šias žinias užginčija. Priešingai, vokiečiai sako, kad Paryžius grįžo į normalų gyvenimą.

Darbininkų Radio Programa

Šeštadienį, rugsėjo 27 d., 2 val. po pietų įvyks Darbininkų Radio programa, kurią išpildys So. Bostono lietuvių jaunuolių — Wally Jason orkestras. Dalį programos išpildysime įrekorduotomis lietuviškomis dainelėmis.

Prašome pasukti savo radio rodyklę ant 1150 kilocycles ir klausytis gražios lietuviškos lietuvių kalba vedamos programos iš WCOP stoties, Boston.

Skelbimus ir pranešimus priduokite arba siųskite adresu: Darbininkų Radio, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. arba telephonuokite — SOUth Boston 2680 arba NORwood 1449.

KIBIRKŠTYS

"Tiesiu, Aiškiu Keliu"

Lietuvių savaitraštyj 'Amerika', rugsėjo 19 d. laidoje tilpo kun. J. Balkūno straipsnis, kuriuo užsimota nutiesti tiesų, aiškų kelią kovoje dėl Lietuvos nepriklausomybės ir laisvės.

Mums atrodo, kad Amerikos lietuviai ir jų spauda, išskyrus komunistus ir jų spaudą, visuomet buvo, yra ir bus už laisvą ir nepriklausomą Lietuvą. Taigi ar gali būti dar tiesesnis ir aiškesnis kelias? Tuo keliu einant, nei Anglija, nei Amerika, nei kitos šalys negali mums prikišti šališkumą. Mes giname mūsų tautos teises.

Pats kun. J. Balkūnas sako, kad "netikiu, kad mes turėtume Kvizlingų Lietuvoje, arba vokiečiams pakalikų mūsų tarpe".

Ar Dr. Ancevičius yra apmokamas vokiečių, ar ne, mes neturime žinių. Tačiau iš adv. Stasio Gabaliausko straipsnio apie Dr. Ancevičių sužinome štai ką: "Tai yra grynai profesionalas žurnalistas, kuris teikia žinias visad iš pirmų šaltinių. Dr. Ancevičiaus kaip rimto žurnalisto pranešimams galima pasitikėti.

"Dr. Ancevičių pažįstu, kaip nuoširdų lietuvį ir ištikimą savo tautos sūnų, kuris darbuojasi su lietuviais Berlyne Lietuvos labui", rašo adv. Stasys Gabaliauskas.

Jeigu Dr. Ancevičius iš žurnalistinio darbo daro pragyvenimą, tai mes jo už tai negalime smerkti.

Žinios iš Lietuvos ar tai Dr. Ancevičiaus, ar tai Lietuvių Informacijų Biūro Šveicarijoj nebuvo nei pro-naciškos, nei anti-naciškos, bet buvo parašytos taip, kaip tuo laiku dėjosi Lietuvoje.

Iš kur mes sužinojome, kad vokiečiai uždraudė Lietuvos himną giedoti ar groti, kad vokiečiai privertė Lietuvos vyriausybę atsistatydinti, kad vokiečiai padarė įvairius kitokius suvaržymus, ar ne iš tų pačių šaltinių? Ar ir pastarosios žinios yra pronaciškos?

Kun. J. Balkūnas gal manė, kad jis savo straipsniu nutildys komunistus, lenkus ir kitus Lietuvos priešus, kad jie ateityje nebevadintų lietuvių pronaciais.

Dėl Lietuvos priešų šmeižtų neverta sielotis. Ar galima tikėtis iš komunistų, ar lenkų ką nors geresnio?

Komunistai ir kiti Lietuvos priešai turi vieną tikslą, tai suskaldyti Lietuvių vienybę. Jie bando įvairiais būdais sukurstyti mus, kad mes, vietoj dirbti konstruktyvų darbą, pradėtume polemizuoti, vieni kitus pulti.

Tai Ne Sensacija!

Marianapolis College — Boston College Football rungtynėse.

Spalių 4 d. įvyks didelės žūtbūtinės rungtynės tarp Marianapolio kolegijos futbolo ratelio ir Boston College jaunųjų ratelio.

Nepraleiskime progos seniausi ir jauniausi nepamatę šių rungtynių, nes rungsis mūsų vienintelės lietuvių kolegijos sportininkai.

Rungtynės įvyks, spalių 4 d., šeštadienį, apie 2 val., Bostono kolegijos stadione.

Naujos Anglijos L. Vyčių Apskričio

pusmetinis Suvažiavimas įvyks sekmadienį, rugsėjo-September 28, 1941, Norwood, Mass., Runaberg Hall, Wilson St., 2:00 val. p.p. Kviečia visos Naujos Anglijos dvasiškiją, delegatus, narius ir svečius atvykti į šį svarbų suvažiavimą.

B. Kudirka,
Pirmininkas.

Komunistai Desperacijoje

Kaip tik Vokietija užėmė Kievą, tai lietuviški komunistėliai neteko galvų. Jie puola Angliją, kad ji nedaro invazijos į Vokietijos užimtus kraštus.

Štai ką rašo Chicagos lietuvių ragožninkų komunistų laikraštis:

"Daugiau Negu Liudna

"Anglijos karo ministeris David Margesson viešai pasisakė spaudoj, kad Anglija negalinti pradėti invaziją kuriam bent vokiečių užimtam Europos krašte. Jis sako, kad Vokietija taip galinga, jog ji, vienu ir tuo pačiu kartu, gali kovoti ne tik Rytų, bet ir Vakarų fronte..."

Tas komunistėlis pyksta, kad anglas viešai pasisako, ir rašo:

"Šimtą kartų būtų geriau, jeigu jis jau bent būtų tylėjęs, nes toks viešas demonstravimas savo pesimizmo yra stiprinimas vokiečių moralės. Anglijos karo ministeris pila vandenį ant Vokiečių malūno".

Tas Chicagos komunistėlis norėtų, kad Anglijos atsakomingi pareigūnai kalbėtų taip, kaip kalba Maskvos komisarai, kurie visuomet laimi mūšius eidami atžagariai.

Komunistai nepatenkinti ir kitu Anglijos įžymiu asmeniu, būtent, Robert Tatton Bower. Apie Bower šiaip rašo:

"Tuo pačiu sykiu kitas žymus anglų strategas, Robert Tatton Bower, sako prakalbas prirodinėdamas, kad vokiečiai sudaro vyriaujančią pajėgą, kaip karo iniciatyvoj, taip ir jos vykinime".

Komunistėlis sako, kad "tuo būdu susidaro dar didesnis pasiklydimas". Taip, komunistams susidaro "didesnis pasiklydimas", bet anglai, būdami gudrūs politikai, nepasiklys.

Toliau rašo:

"Per šiuos tris mėnesius titaniškų kovų Rytų fronte, Anglija beveik nieko nepadėjo Sovietų Sąjungai".

Stebėtis tik reikia iš komunistų. Sovietų komisarai dėkoja Anglijai ir Amerikai už pagalbą, o Amerikos komunistėliai sako, kad "Anglija beveik nieko nepadėjo". Klausimas, kurie geriau žino?

Komunistėlis užbaigia savo straipsnį raudos žodžiais:

"Churchill'as ima ant savęs baisią atsakomybę už dabartinę padėtį.

"Tupčiojimas ir kuisimasis ant vietos nėra kelias į laimėjimą. Pas milionus žmonių susidaro nuožiura, kad tas daroma tiksliai."

Vadinasi, komunistai jau įtaria Angliją, kad ji "tiksliai" neduoda pagelbos Sovietų Rusijai. Neužilgo komunistai vėl pradės keikti Angliją, kaip keikė po Stalino su Hitleriu pasibučiavimu, kada Rusija praras daugiau svarbių pozicijų.

Užsisakykite Toniko Pas Mus

Pristatom geriausį toniką Piknikams, Vestuvėms, Krikštynoms ir visokiems Parengimams.

Kainos prieinamos.

Myopia Club Beverage Co.

Grafton Ave., Islington, Mass. Tel. Dedham 1304-W

PRANAS GERULSKIS, Namų Tel. Dedham 1304-R

New Yorko policininkas Lt. Samuel J. Battle, negras (kairėj). Jis specializuojasi negrų jaunimo auklėjimo problemose. Jis užėmė vietą Lou Gehrig. Jis matomas čia tarpe negrų-mažųjų, kurie vieni iš jų šypsosi, bet kiti nevisai draugiškai atsineša.

Lietuva Vokiečių Okupacijoje

— Kaip jau buvo pranešta, Kaune formuojamas pagalbinės policijos tarnybos batalionas. Savanoriai priimami Kaune, Šiauliuose, Telšiuose, Panevėžyje, Utenoje, Ukmergėje, Alytuje, Marijampolėje ir Raseiniuose. Puskarininkiams ir grandiniams nustatytas amžius iki 35 metų. Karininkai priimami iki kapitono laipsnio imtinai.

Taip pat Lietuvos kariuomenė performuojama į pagalbinę policiją. Lietuviai karininkai būsią tiktai iki kapitonų, o vyresnieji — vokiečiai. Šios policijos nariai nešioja Lietuvos kariuomenės uniformą su atitinkamais raiščiais ant rankovių.

— Turimomis žiniomis, iš tų bolševikų nacionalizuotų namų savininkų, kuriems Lietuvos tautinė vyriausybė namus buvo grąžinusi, namai vėl esą atimti.

— Patirta, kad Lietuvos Telegramų Agentūra "Elta" esanti perorganizuota į "generalinio komisariato spaudos tarnybą" (Pressedienst des Generalkommissariats). Jos priešakyje stovįs kažkoks vokietis. Tačiau beveik visi senieji "Eltos" tarnautojai pasiliko savo vietose.

Kaip atmename, bolševikų okupacijos metu 'Eltai' vadovavo Leiba Šaus.

Kauno radijofono direktorium irgi paskirtas kažkoks vokietis. Bet radijofono programa duodama ir lietuvių kalba.

— Iš Kauno turimą žinių, kad rugsėjo 15 d. prasideda mokslo metai Lietuvos pradžios mokyklose ir gimnazijose. Betgi daugelis mokyklų, ypač gimnazijų patalpų yra užimta vokiečių kariuomenės ir karo ligoninių reikalams. Tose vietose mokslo įstaigoms patariama susispausti ir susirasti patalpas.

Neaiškumų esą dėl Lietuvos aukštųjų mokyklų, ypač Universitetų Vilniuje ir Kaune, likimo. Ryšium su tuo Universitetų profesorių delegacija lankėsi pas Vokietijos generalinį komisarą von Rentelną. Šio atsilankymo rezultatai dar nežinomi. Kalbama, kad Universitetuose bus leidžiama veikti tik aukštesniems semestrams, o naujų studentų nebūsią priimama.

Prieš kurį laiką buvome gavę privatinę žinią, kad esą manoma neleisti Lietuvoje veikti nei universitetams, nei gimnazijoms. Kiek šios žinios yra pagrįstos, šiuo metu dar sunku spręsti.

— Atėjo žinia, kad darbo ir socialinės apsaugos tarnėju prie Vokietijos generalinio komisaro Lietuvoje buvo numatyta skirti inž. K. Brunių. Tačiau paskutiniu momentu tos vieton buvo paskirtas Dr. J. Paukštys. Dėl kurios priežasties įvyko šis staigus pasikeitimas, žinių neturima.

— Jau buvome rašę, kad Vokietijos generalinis komisaras Lietuvoje Dr. von Renteln išleido įsakymą dėl žemės pertvarkymo. Dabar iš kitų šaltinių patirta ,kad šis įsakymas buvo paskelbtas rugpiūčio 19 d. Pagal minėtą įsakymą, buvę žemių savininkai, iš kurių bolševikų valdžia buvo žemę nusavinusi, tvirtinami žemės valdytojais, bet tiktai iki 30 hektarų. Naujakuriai ir mažažemiai, gavę žemę nuomon bolševikinės žemės reformos metu, tos teisės nustoja. Dalis naujakurių grąžinami žemės ūkio darbams. Įsakyme pasakyta, kad tie naujakuriai ir mažažemiai, kurie žemę gerai dirbę, būsią paliekami ligšiolinių sklypų valdytojais. Atsisakę dirbti paskirtą darbą arba darbą metę, būsią baudžiami.

Mūsų informatorius tvirtina, kad Lietuvoje esama įsitikinimo, jog sakytas pertvarkymas esąs tiktai laikinas. Ar tai reiškia, kad tikimasi bolševikų nusavintas žemes atgauti visiškon nuosavybėn, tuo tarpu dar žinių neturima.

Minėtame Vokietijos generalinio komisaro įsakyme dar nustatoma, kad bolševikų valdžios sukurti valstybiniai dvarai (sovchozai), traktorių stotys ir arklių punktai valdomi vokiečių komisaro.

—Vilniuje tris kartus per savaitę veikia vokiečių kalbos kursai tarnautojams. Vokiečių kalbos kursai rengiami ir lietuvių policijai.

—Vilniuje atgaivintas autobusų susisiekimas.

— Vilniaus ir Kauno burmistrai paskirti tarėjais prie tų miestų paskirtų vokiečių komisariatų.

— Gauta kai kurių žinių apie maisto padėtį Lietuvoje. Kaip jau buvo pranešta, Vilniuje, Kaune ir kituose didesniuose miestuose įvestos maisto kortelės. Duodamos maisto normos nustatytos labai mažos. Pav., mėsos duodama vienam asmeniui per savaitę tik 200 gramų, cukraus — 50 gramų. Jaučiama taip pat druskos stoka. Sakoma, kad Lietuvoje esą užtikta apie 150 vagonų druskos, tačiau jos trūksta. Ryšium su tuo eina, kalbos, jog druska laisvai nepardavinėjama, kad ūkininkai neskerstų gyvulių ir nesudarinėtų mėsos atsargų.

Švedo Įspūdžiai Iš Lietuvos

— Čia pateikiame švedų laikraščio "Aftonbladet" korespondento, atsilankiusio Lietuvoje, įspūdžių santrauką. Kaip jau buvo pastebėta, šis laikraštis savo nusistatymu yra palankus vokiečiams. Korespondentas pradeda savo atpasakojimą nuo to, kaip žydai kraustosi iš Kauno į Vilijampolės priemiestį. Pakeliui iki Kauno Lietuva autoriui atrodžiusi nuskurusi, ypač po bolševikų šeimininkavimo. Kai kur matėsi ir degėsiai. Lietuviai, pastebi autorius, savo nepriklausomybės laikais padarė labai didelę pažangą, bet daug nustojo bolševikų okupacijos metu. Kaune korespondentas užtikęs didžiausią judėjimą, kaip skruzdėlyne. Visi labai skubėję: kariniai automobiliai, ambulansai ir civiliniai vežimai. Visose gatvėse matėsi stačiai kilometro ilgio karavanai su baldais ir žydų perpildytais vežimais. Mat, vokiečių valdžios įsakymu žydai kraustėsi į Vilijampolę. Ant tilto per Nerį triukšmas buvo neišpasakytas; reikėję skubėti, nes terminas buvęs griežtai apribotas. Autorius matęs vokiečių valdžios skelbimus vokiečių ir lietuvių kalbomis apie uždraudimą žydams vaikščioti šaligatviais, apie prievolę nešioti Siono žvaigždę ant krūtinės ir panašiai.

Valdžia rūpinantis ir žydų pragyvenimu. Žydams duodamas darbas ir jie taisą kelius. Seni barzdoti žydai, vidutinio amžiaus ir jaunuoliai dirbą su kastuvais, basliais ir karučiais. Daug esą darbo ir ghetto pritaikinti dešimtims tūkstančių gyventojų.

Išvartytos Lenino ir Stalino stovylos Lietuvos miesteliuose aiškiai parodančios lietuvių neapykantą bolševikų valdovams.

Vokiečių kariai užtikę Lietuvoje daug maisto atsargų ir todėl jie gardžiai sotinąsi didelėmis "Metropolio" porcijomis. Karininkai turį savo ramovę "Versalio" viešbutyje. Vokiečiai valgą neskubėdami, nes karo frontas jau seniai nutolo į rytus.

Tą pat dieną, kai korespondentas atvažiavęs automobiliu į Kauną, atvykęs ir komisaras Lohse, kurio kompetencija apimanti Estiją, Latviją, Lietuvą ir Baltgudiją. Atvykęs Kaunan, Lohse išleidęs specialinį atsišaukimą. Generalinis komisaras Lietuvai von Renteln irgi paskelbęs savo atsišaukimą, ragindamas lietuvius padėti jam visomis jėgomis užgydyti žaizdas po kruvino bolševikų viešpatavimo.

Toliau korespondentas pastebi, kad Lietuvoje esą sparčiai dirbama. Pasak jo, esąs tvarkomas susisiekimas, kuris esąs reikalingas ne tik karo metui, bet ir taikos laikais. Girdi, Pabaltijo kraštai dabar pasieksią aukštesnio gyvenimo standarto.

— Kauno radijas paskelbė įsakymą visiems vežikams įregistruoti savo vežimus vokiečių eismo policijos biure. Už neįregistravimą grasoma baudomis. Įsakymą pasirašė apskrities komisaras Kramer, S. A. Oberfuhreris.

—Tenka patirti, kad sovietų Latvijos aukščiausios tarybos prezidiumo pirmininkas prof. A. Kirchenšteinas (tas pareigas bolševikų okupacijos metu Lietuvoje ėjo J. Paleckis) pasodintas į Rygos kalėjimą. Jis kartu su kitais latvių bolševikais norėjęs bėgti Maskolijon, bet pakeliui jį iš automobilio išmetė. Girdi, automobilin esą svarbiau paimti jaunesnį ir tinkamesnį žmogų. Tokiu būdu Latvijos Paleckis atsidūrė paplentėje, kur buvo suimtas ir atvežtas į Rygą.

—Kaune buvo surengtas viešas lietuvių policijos orkestro koncertas miesto parke. Pajamos buvo skiriamos vokiečių Raudonajam Kryžiui.

— Per Kauno radiją koncertavo dainininkas Graužinis, solistės Arnastauskienė, Danauskaitė, be to, Šabaniauskas. Dar skambino Dvarionas. Vienam koncertui vadovavo Br. Jonušas.

Reikalingas Vargonininkas

Providence, R. I. lietuvių bažnyčiai tuojaus reikalingas vargonininkas, gerai suprantąs bažnytinę ir lietuvių klasinę muziką, bei sugebąs tinkamai mokyti ir vesti chorą.

Dėl sąlygų kreiptis pas Kun. J. Vaitekūną.
350 Smith St.
Providence, R. I.
(9-26)

TAI NESVARBU

kas ATSAKIS?

Gal ir svarbu, kada šauki "long distance". Gal jūs norite kalbėti su tam tikru asmeniu. Jei taip, jūs galite pašaukti "Person - to - Person" ir jums kainuos tik tuomet, kada prišauksite pageidaujamą asmenį.

Bet jei nesvarbu kas atsakis — kas atsilieps, tuomet šauk "Station - to - Station" ir tuomet bus daug mažesnė kaina negu šaukiant "Person - to - Person".

Šis dviejų rūšių telefono vartojimas yra sutvarkytas vartotojui, kaip ir kiti smulkūs telefono aptarnavimai, kad jis turėtų parankumą ir kad mažiausiai jam tekainuotų.

NEW ENGLAND TELEPHONE & TELEGRAPH CO.

DARBININKAS

(THE WORKER)

Published every Tuesday and Friday except Holidays such as New Year, Good Friday, Memorial Day, Independence Day, Labor Day, Thanksgiving and Christmas

— by —

SAINT JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3. 1870

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 8, 1917, authorized on July 12, 1918

SUBSCRIPTION RATES:		PRENUMERATOS KAINA:	
Domestic yearly	$4.00	Amerikoje metams	$4.00
Domestic once per week yearly	$2.00	Vieną kart savaitėje metams	$2.00
Foreign yearly	$5.00	Užsieny metams	$5.00
Foreign once per week yearly	$2.50	Užsienyj 1 kart savaitėj metams	$2.50

DARBININKAS

366 West Broadway, South Boston, Mass.

Telephone SOUth Boston 2680.

Popiežius Taikos Tarpininkas?

Nuo pat karo pradžios Popiežius nepaliauja meldęsis ir mums įsako melstis už taiką. Katalikai, žinoma, klusniai ir uoliai tą Šv. Tėvo įsakymą pildo. Radikalai ir netikintieji iš to šaiposi, bet — štai įvyko visai nesuprantamas dalykas: neperseniai Vatikane lankėsi specialus prez. Roosevelto pasiuntinys Taylor. Jis ten turėjo ilgą pasikalbėjimą ir su Šv. Tėvu ir su užsienių reikalų vedėju kard. Magnoni. Kokiu reikalu kalbėtasi? Nieks tikrai nežino. Spėliojimams nėra galo. Bet vienas dalykas tai jau tikras: ne apie karo vedimą jie ten kalbėjosi, nes Popiežiui karas yra klaiki pabaisa, o taika numylėta svajonė. Tad savaime siūlosi išvada, kal kalbėta apie taiką. Tai atrodo neįtikėtina, ypač po Anglijos ir Amerikos pareiškimų, kad reikia kariauti iki galutinio Hitlerio sunaikinimo. Tad Amerikos atstovui šiuo metu kalbėti apie taiką būtų lyg nesąmonė.

Bet čia įeina visai kitas veiksnys — bolševikai, vadinasi, jų sunegalėjimas ir gręsiantis komunizmui pavojus. Jei vokiečiai užimtų Maskvą, tai politinis įspūdis gali privesti prie nepageidaujamo bolševikams sukrėtimo. Jiems be galo svarbu, kad prie tokio krizio nebūtų prieita. Tad lyg išeitų, kad bolševikai prašė Roosevelto tarpininkystės — klabinti į bet kieno duris taikos reikalu, kad net ir į patį Popiežių prireiktų kreiptis. Panaši išvada atrodo nesąmone, bet istorijoj jau yra buvęs toks įvykis. Tai atsitiko 1581 metais, kada Maskvos caras Ivan Groznyj (Jonas Žiaurusis) kovojo su lenkų - lietuvių karalium Steponu Batoriu. Caras buvo visiškai nugalėtas. Nebežinodamas kaip apsiginti, jis kreipėsi į Popiežių Gregorijų XIII, kad padėtų jam su Batoriu susitaikinti. Ta proga caras pasižadėjo duoti pilną laisvę Katalikų Bažnyčiai ir pats bene ketinęs priimti katalikybe. Gregorijus XIII, kad ir vargiai caro žodžiams patikėjo, bet vis dėlto pasiuntė savo legatą, jėzuitą Antaną Posseviną, kuriam nepavyko kariaujančių pusių sutaikinti, daugiausiai dėl Batorio užsispyrimo, norėjusio pilnai išnaudoti karo laimėjimą. Batory su Ivanu galutinai susitaikė, bet kadangi taika įvyko be Possevino pasitarnavimo, tai caras sakėsi esąs laisvas nuo savo pasižadėjimų. Ar šiaip ar taip jis savo žodžio nebūtų išlaikęs.

Čia tenka pravesti trumpa analogija bei palyginimas. Sakoma, kad Stalinas apsirinko Ivaną Groznųjį savo pavyždžiu visuose to caro žiaurumuose ir klastose. Tad kodėl ne sekti caro pavyzdi ir kituose gyvenimo įvykiuose, ypač kada akyse stovi mirtinas pavojus? Sakysite, kad ši išvada perdaug jau fantastiška. Dėl to daug nesiginčysiu, tik pasakysiu, kad šiais laikais visokių netikėtumų galima susilaukti, ypač nuo žmonių Stalino tipo.

Ką į tai pasakytų Anglija? Juk tai ji užsispyrė vesti kara iki galutinio laimėjimo. Bet ka Anglija gali padaryti be Amerikos? Palikta viena, ji karo niekad nelaimės. Tad tenka skaitytis su tuo, kur Amerika nukryps. Bet kas būtų pasidarę su Amerika? Kieno ji yra įtakoj? Į tą klausimą nėra reikalo atsakinėti. Visi tai žino. K.

Joseph Driscoll, New Yorko laikraštininkas, nuo Jung. Valstybių patruliuojančio orlaivių nešėjo laivo leidžiasi į laivą - destrojerį. Jis po šio "raido" aiškiai gali paaiškinti, kaip jūreiviai persikelia iš laivo į kitą laivą kur nors jūrėse.

Lietuvos Pasiuntinybės Žinios

1. Del vokiečių okupacinės valdžios pareiškimo.

WASHINGTON, D. C.— 1941 m. Rugsėjo 20 d. —

Ponas Heinrich Lohse, Reicho Komisaro Ostlando sričiai liepos 28, 1941, paskelbtoji Lietuvos gyventojams deklaracija (žiur. jos tekstą) atskleidžia tikrasias vokiečių intencijas Lietuvos atžvilgiu. Jos paimtos iš Mein Kampf.

Reicho komisaras jau kalba apie Lietuvą, kaip buvusią nepriklausomą valstybę, kaip inkorporuotą į Ostlando sritį, kuriai paskirti vokiečių komisarai valdyti bei įsakymams davinėti, paliekant gyventojams juos paklusniai vykdinti.

Tai yra tas pats vergovės metodas ir mastas, kuris pritaikintas visai eilei kitų Vokietijos užkariautų kraštų, tai vaizdas tos "naujoviškos santvarkos, 'The New Order'," kurį Berlynas, Romos prijariamas bandysiąs sukūrti Europoje. Ko jis vertas negali būti dviejų nuomonių: tai prievartos karalystė.

Proklamacijoj pasakyta, kad bolševizmas gręsė visai Europai, bet ar nacizmas Europai negręsia? Išeina, sulyg tos patarlės: baslį basliu versk, bet dabokis, kad baslio antras galas kam galvos nepradaužtų. Tiesa, kad bolševizmas Lietuvą skaudžiai nualino, bet pridurtina — ne be Vokietijos pramatymo. Jei Vokietijai rūpėjo tik bolševizmo pavojus, tai kodėl nebolševikiškos tautos nepaliekamos ramybėje?

Vokietijai esą pavykę lietuvių kraujo aukų pagelba sumušti bolševikus Lietuvoje. Bet, tų aukų tikslas buvo Lietuvos nepriklausomybė ir laisvė ir jokiu būdu ne vokiečių okupacija, ar vokiečių imperializmas.

Reicho komisaras lyg pasityčiodamas iš Lietuvos nelaimės daro bereikalingą priekaištą Lietuvos lietuviškai ir savystoviai politikai kuri, jei nepatiko vokiečiams, tai tik ne dėl pačių lietuvių kaltės. Netiesa, kad Lietuva buvo kieno tai žaidimo objektas neva dėl Vokietijos ir Sovietų interesų priešingumo. Lietuva kaipo maža valstybė negalėjo padaryti įtakos dėl tų priešingų interesų išlyginimo; Lietuva tik tikėjo, kad savo griežtu neitralumu negali pakenkti savo didžiųjų kaimynų tarpusaviems santykiams. Lietuva statė savo ateitį ne ant savo kaimynų interesų priešingumo, bet ant gero kaimyniško sugyvenimo, pagrįsto teisėtumu ir savygarbe. Lietuva tikėjo į savo didžiųjų kaimynų žmoniškumą, kad jų garbė neleis skriausti silpnesniojo ir kad gyvent trokšta lygiai mažos tautos kaip ir didelės.

"Tie, kurie Lietuvai tiek daug laisvės žadėjo" juk savo pažadus ištęsėjo, dargi pati Vokietija Didžiojo Karo gale pirmoji pripažino Lietuvos nepriklausomybę. Tie, kurie daug laisvės žadėjo nesutiko Maskvoje 1939 m. vasarą išduoti Baltijos valstybių bolševizmui, o be to Anglija su Amerika lygiai nepripažino bolševikų okupacijos kaip dabar nepripažįsta vokiečių okupacijos. Ar gi Vokietijos elgesys 1939 metais Lietuvos atžvilgiu buvo kaimyniškas? Vokietija pasiskubino pripažinti bolševikų agresiją prieš Lietuvą ir pirmutinė pasiryžo panaikinti Nepriklausomos Lietuvos diplomatinę atstovybę. Skirtumas tarpe tų "kitų" ir Vokietijos yra tas, kad tie "kiti" žadėjo, davė ir dabar to tebesilaiko, o Vokietija pasielgė priešingai.

Esą tik atsitraukus Vokietijai nuo įtakos toje sferoje, Sovietai tuoj galėję Lietuvą užimti be pasipriešinimo. Bet, kodėl Vokietija taip pasielgė jei Sovietų neišvengiamas įsiveržimas į Pabaltę nebuvo Vokiečių planuose. Reicho komisaras, suprantama, visoko aiškiai pasakyti negalėjo: turi slėpti Vokietijos ekspansijos užsimojimą.

Reicho komisaras užtikrina Lietuvai darbą, duoną ir progresą. Bet, Lietuvoj niekada nebuvo nedarbo, o duonos visada buvo daugiau negu pačioje Vokietijoje. Kas liečia progresą, patys vokiečiai jį Lietuvai savo laiku pripažino ir kiti jį matė ir juo gėrėjosi. Kas svarbiausia, tas progresas buvo taikus, nesiekiąs kitų pavergimo. Šitokio progreso vokiečiai Lietuvai negali duoti. Vokiečių siūlomas progresas panašus į kumečio progreso sąlygas.

Proklamacijoj dar minima, kad "patikimi" lietuvių tautos žmonės bus paskirti, ne išrinkti, pageidavimams reikšti: patikimi, — keno? žmonių ar komisaro? Ar sukilėlių vyriausybė nebuvo žmonių patikima? — o betgi komisaras ją išvaikė. Ką visa tai reiškia yra aišku ir be komentarų. Neužmirština, kad bolševizmas davė vokiečiams progos atnaujinti jų viduramžinias kruzadas; atsimindami lietuvių atsparumą ugnies ir kalavijo krikštui, šie moderniški kryžiuočiai dabar atėjo Lietuvon kaipo gelbėtojai nuo bolševizmo. Bet anais laikais krikštas Lietuvon atėjo ne iš vokiečių. Panašu, kad ir dabar galutinas nusikratymas bolševizmo pavojaus ateis ne iš autokratiško nacizmo bet iš sąmoningo ir visuotino demokratizmo.

VOKIEČIŲ KOMISARO ATSIŠAUKIMAS Į LIETUVOS GYVENTOJUS

Lietuviai!

Adolfas Hitleris, Didžiosios Vokietijos Reicho Vadas, 1941 m. liepos mėn. 17 dienos dekretu paskyrė mane Reicho Komisaru Ostlandui (Rytų sričiai). Į šią sritį taip pat įeina buvusioji laisvoji Lietuvos valstybė. Vadas, tos pačios dienos dekretu, taip pat įeina buvusioji laisvoji Lietuvos valstybė. Vadas, tos pačios dienos dekretu, taip pat paskyrė buvusiai laisvos Lietuvos valstybės sričiai p. Dr. von Renteln, yra man kaip Reicho Vyriausybės atstovui Ostlando Reichs - komisariatui, atsakingas už vykdymą visų Reicho Vyriausybės ir eventualiai mano pačio įsakymu bei parėdymų. Jo paties įsakymai bei parėdymai šios srities ribose yra kiekvienu atvėju, taip pat vykdintini.

Pirmiausia aš kreipiuosi į gyventojus į pietus nuo Dauguvos iki buvusių laisvosios Lietuvos valstybės sienų imtinai, kviesdamas visa jėga bei pasiryžimu pagelbėti man pavestam uždavinyje atstatyti tvarką ir darbą šiose srityse. Bolševizmas gręsė visai Europai, jis ruošėsi Vokietiją pulti, jis padarė jums taip pat baisiausių žaizdų. Jei šis pasaulio priešas dar būtų keletą metų pas jus siautęs, tai jūsų turto ir jūsų tautos nieką nebūtų palikę. Bolševikų vadai būtų jus gabenę į Sibirą, jus plėšę ir žudę. Jūsų kraujo pagelba, vokiečių tautos ginkluotos pajėgos parbloškė bolševikišką pasaulio priešą, todėl kiekvienas supras, kad šioji vokiečių tauta tuo pačiu dabar perėmė pareigą ir teisę taip sutvarkyti santykius, kad daugiau niekuomet panašus pavojus išnaujo negręstų Europos tautų tradicijoms, dargi pačiai jų egzistencijai.

Tie, kurie jums per 20 pastarųjų metų tiek daug laisvės žadėjo, tikėjo turį vykdinti savo politiką žaisdami Sovietų ir Vokietijos Reicho prieštaravimais. Tačiaus, toje akymirkoje kai Vokietijos Reichas dėl savo intereso atsisakė (itakos) sferų, tuojaus pasirodė šios fatališkos laikysenos tikroji prasmė. Sovietai galėjo jus be pasipriešinimo užpulti. Nežiūrint visokios padarytos skriaudos vokiškumui ir užsipuolimų prieš nacional-socialistinį Vokietijos Reichą, Reicho Vyriausybė jūsų gerovės dėlei stengsis užtikrinti jums darbą, duoną ir tolimesnę pažangą. Tačiaus, vokiečių administracija turi reikalauti, kad jos parėdymai būtinai būtų vykdomi, nes jie tarnauja tik šiam vienam tikslui: krašto ir jūsų gyvybių saugumui. Vokiečių administracija valsčiuose ir miestuose pritrauks bendradarbiauti jūsų atstovus. Ji, reikalui esant, pakvies patikimus jūsų tautos vyrus, per kuriuos galėsite perduoti Reicho komisarui, generaliniam komisarui ir sričių komisarams jūsų pageidavimus ir ji leis jums sudaryti apsaugos organus jūsų viso darbo ir gyvybių saugumui. Aš tikiuosi, kad visi gyventojai klausys mano nurodymų, kad pagydžius sunkias žaizdas, kurias bolševikiškas pasaulio priešas ir jums padarė. Tiktai tuomet kultūra ir gerovė galės vėl atgimti ateityje, tiktai tuomet jūs visi galėsite taikoje gyventi. Vokietijos Reichas duoda jums šią galimybę. Dabar priklauso nuo jūsų šia galimybe pasinaudoti.

Pasirašė: **Lohse**

Vilnius,
Liepos 28, 1941.
(Bus Daugiau)

Marianapolio Šventovės Reikalu Pareiškimas

Marianapolio Kalvarijų įkūrimo darbai ir rūpesčiai pakirto jų sumanytojo ir įsteigėjo a. a. kunigo Jono Navicko jėgas ir privedė prie staigios, netikėtos mirties.

Kalvarijos tad yra lyg a. a. kun. Navicko darbų vainikas ir amžinas paminklas, jo paties pastatytas prie savo kapo, kuris yra supiltas šalia XII Kalvarijų Stoties, vaizduojančios Jėzaus mirtį.

Nepaprastas Amerikos katalikų visuomenės pritarimas Kalvarijų steigimo minčiai ir jos duosnumas privertė a. a. kun. Joną Navicką plačiau užsimoti: sukūrti Marianapolyje tikrąją Amerikos Lietuvių Katalikų Šventovę, kuri amžiams liūdytų apie lietuvio gilų tikėjimą ir maldingumą.

Taigi velionies buvo sumanyta šalia Kalvarijų pastatyti Liurdo grotą, Šv. Juozapo ir Šv. Onos garbei altorius; dar daugiau a. a. kun. Navickas planavo ir svajojo apie Šiluvą ir kapinyną Marianapolyje.

Netikėta mirtis neleido jam savo sumanymų įvykdinti.

Po a. a. kun. Jono Navicko mirties perėmęs Amerikos Marijonų Provincijos valdymą, didžiai įvertindamas ir gerbdamas velionies sumanymus, pastačiau vienu iš svarbesniųjų mano uždavinių užbaigti Marianapolio Šventovės darbus.

Šiuomi tad pareiškiu plačiajai Amerikos Katalikų Visuomenei, kad **Marianapolio Šventovės darbai bus ir toliau tęsiami sulig a. a. kun. Jono Navicko paliktuoju planu.** Pirmoje vietoje bus baigiami likusieji Kalvarijų sutvarkymo ir pagražinimo darbai, ir netrukus bus pradėta Liurdo, Šv. Juozapo ir Šv. Onos altorių statyba.

Kreipiuosi tad į mūsų Prietelius, Rėmėjus ir Geradarius, prašydamas, kad teiktųsi ir toliau remti šį šventąjį darbą savo pritarimu ir aukomis.

Visais Marianapolio Šventovės reikalais prašau kreiptis į žemiau pasirašiusį adresu: **Marianapolis College, Thompson, Conn.**

Kun. K. Rėklaitis, MIC.,
Amerikos Marijonų
Provincijolas.

P. S. Kurie buvo gavę iš a. a. kun. Jono Navicko vokelius aukoms siųsti su velionies adresu, gali tuos pačius vokelius ir dabar vartoti. Tačiau čekius prašoma išrašyti vardu: — MARIAN FATHERS.

Gyvojo Rožančiaus Paslaptys

Darbininkas išleido "GYVOJO ROŽANČIAUS PASLAPTYS" knygutės formoje. Kiekviena paslaptis iliustruota paveikslais. Šioje knygutėje taipgi yra ir narystės mokesčių lapeliai. Knygutės kaina 20c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

DRAUGE DARBININKE,

platink du syk savaitinį laikraštį

"Darbininką"

Jis yra tikras tavo draugas

Trokšti laimės ir teisybės — skaityk

"DARBININKĄ"

"Darbininkas" metams kainuoja	$4.00
Pusei metų	$2.00
Imant sykį į savaitę metams	$2.00
Pusei metų	$1.00

Čekius ar money orderius siųskite:

"DARBININKAS"

366 West Broadway, South Boston, Mass.

MŪSŲ SODALIETĖS

Sveikinimo Žodis

Šiandien pradedame išbandymo darbą. Mūsų jaunos Sodalietės ir jų veikla mums išeivijos lietuviams buvo nežinoma. Laiks nuo laiko, kiek bus galima, stengsimės visuomenei parodyti, kad mūsų lietuvių parapijų jaunos merginos dirba gražų darbą Dievo ir mūsų išeivijos garbei.

Pradėdami šį skyrių linkėkime mūsų Sodalietėms geriausio pasisekimo ir ištvermės savo gražiame darbe.

D. A.

Extra

Sodaliečių Metinis Kongresas įvyks Sekmadienį, Spalių (October) 19, 1941, Šv. Roko Lietuvių parapijos svetainėje, Montello, Mass.

Visų Naujos Anglijos Lietuvių parapijų Sodalietės renkitės į šį svarbų Kongresą.

Iškilmingos Šv. Mišios įvyks Šv. Roko lietuvių parapijos bažnyčioje, Ames St., Montello, Mass., 10 val. rytą. Visos Sodalietės susirinks parapijos svetainėje ir iš ten "in corpore" atmaršuos į bažnyčią.

Nepamirškite savo medalikų.

Laike Šv. Mišių visos Sodalietės giedos mišias — "Missa de Angelis".

Po šv. Mišių svetainėje, užkandžiai.

1:30 val. po pietų prasidės posėdžiai.

Vėliau paskelbsime dienotvarkę. Skaitykite šį skyrių.

RENGĖJAI.

Montello, Mass.

Priešseiminis Sodaliečių susirinkimas įvyko sekmadienį, 2 valandą po pietų, Šv. Roko, lietuvių parapijos svetainėje, Montello, Mass.

Dalyvavo Brocktono, Norwoodo, Lowellio, Nashua, ir Lawrence Sodaliečių pirmininkės. Dalyvavo taipgi mūsų jaunimo vadai, kun. F. Norbutas, kun. S. Kneižis, kun. P. V. Strakauskas ir Apskričio Dvasios Vadas kun. J. Skalandis.

Suvažiavimo tikslas geriau prisirengti prie metinės Sodaliečių konferencijos, kuri įvyks spalių 19 d., Montello, Mass.

Sekantieji dalykai bus svarstomi metiniame suvažiavime!

1: Surasti kliūtis, kodėl mūsų mėnesiniai susirinkimai ir metiniai suvažiavimai tokie sausi ir nuobodūs.

2: Kaip finansiniai remti metinius suvažiavimus. Vieni pasiūlė, kad kiekviena kuopa, vykdama į Kongresą užsimokėtų įstojimo $10.00 mokestį.

3: Kitas sumanymas buvo išleisti metinę seimo knygą ir bandyti per apgarsinimus dalinai apmokėti Kongreso išlaidas.

4: Surasti kitų metų suvažiavimo vietą.

5: Atidaryti "Darbininke" Sodaliečių skyrių ir tenai norsykį į mėnesį aprašyti Sodaliečių veiklą mūsų Naujosios Anglijos parapijų. Išrinkta kun. .P Strakauskas laikinai vesti tą skyrių, kol Kongreso dalyviai pilniausiai pritars tą priešseiminio suvažiavimo nutarimą.

6: Sodalicijos pirmininkės turėtų bent keturis sykius per metus turėti savo suvažiavimus ir bandyti per tai užlaikyti Sodaliečių veikimo pulsą pilną gaivinančių minčių.

7: Kiekvienos parapijos Sodalicijos pirmininkė įeis į apskričio valdybą. Kongresui pasibaigus, pirmininkės iš savo tarpo išsirinks atskiras valdybos nares.

8: Apskričio išrinktoji raštininkė po kiekvienos valdybos susirinkimo turės kiekvienai Sodalicijai prisiųsti susirinkime nutarimus ir pastabas.

9: Kadangi Norwoode Šv. Jurgio parapijos Sodalietės leidžia savo mėnesinį žurnalą, apskričio valdyba suvažiavimui paduos prašymą, kad ši kuopa pridėtų prie savo mėnesinio žurnalo ir kitų kuopų žinias. Sykiu ragins gabesnes Sodalietes paimti į savo rankas plunksną ir bandyti puošti savo raštais šį laikraštėlį.

10: Raginti įvairias Sodalicijos kuopas mainytis savo dramos ir vakarų programomis.

11: Turėti savo debatų ratelius.

12: Raginti visas Sodalietes daugiau darbuotis savo lietuviškoms parapijoms. Būti savo parapijų gyvas pavyzdys darbais ir pasiryžimais.

13: Raginti visas Sodalietes dažnai melstis už pasaulio taiką.

14: Smerkti Sodalietes, kurios niekina lietuvybę ir mūsų brangiųjų tėvelių paliktus darbus. "Lietuviai su lietuviais".

15: Raginti Sodalietes daugiau susidomėti mūsų išeivijos lietuviškomis įstaigomis ir kiek galima asmeniai ir viešais rengimais šelpti jas.

16: Apskričio pirmininkė panelė Ono Pazniokaitė pasakys susirinkusioms Sodalietėms paskatinimo kalbą, "pep talk".

Kaip iš pranešimų visos Naujosios Anglijos Sodalietės žino, kad mūsų metinis Kongresas įvyks sekmadienį, spalių 19-tą dieną Šv. Roko lietuvių parapijos svetainėje, Montello, Mass. Šv. Mišios įvyks 10 valandą ryte. Visos Sodalietės turėtų iš visų kolonijų pasistengti dalyvauti šiose iškilmėse ir "in corpore" prieiti prie Šv. Komunijos. Laike Šv. Mišių visos Sodalietės giedos "Missa De Angelis". Po Šv. Mišių svetainėje bus duodama užkandžiai.

Sodalietės dalyvaujančios šv. mišiose, nepamirškite turėti prie savęs savo medalikėlius.

Kiek galima dalyvaukime šiame gražiame suvažiavime ir parodykime savo seselėms Sodalietėms gražų pavyzdį.

Vakare, po kongreso posėdžių svetainėje įvyks muzikalinis vakarėlis, kurį išpildys Norwoodo, Lowellio ir Cambridge Sodalietės. Dalyvaudamos nepamiršime joms parodyti savo dėkingumą.

P-lė Elena Saulinaitė,
Apskričio Raštininkė.

* * *

Sodalicijų pirmininkės parašykite apie savo kuopos veikimą sekančiu antrašu: "D. A. 151 Rogers St. Lowell, Mass." Jei nemokate lietuviškai gerai parašyti, siųskite anglų kalboje. Jūsų redaktorius pasistengs lietuviškai viską sutvarkyti.

* * *

Ar skaitei kun. J. Lord S. J. naują išleistą knygelę "These Onesided Catholics". Perskaityk, nesigailėsi.

* * *

Sekantieji judamieji paveikslai yra Sodalicijos Centro valdybos užtvirtinti: "Citizen Kane", "Tom, Dick and Harry", "New Wine" "Life Finds Andy Hardy", "Charley's Aunt", 'Gary Cooper York'.

* * *

Ar esi savo parapijoje veikli narė? Gal priguli prie tų, kurie viską peikia ir niekina, kas lietuviška, paklausk savęs?

* * *

Redaktorius su mielu noru priims visas pastabas ir sumanymus, kurie gali pagerinti mūsų šį Sodalicijos kampelį. Nepalik redaktoriui vienam tą darbą atlikti. Lauksiu... ištikrųjų lauksiu.

Su gilia pagarba,
palikdamas jus Marijos globoje
pasilieku *D. A.*

M. Lozovsky, Sovietų komisarų propagandos ministeris.

"Darbininko" Metiniai
ŠOKIAI-BALIUS

Šeštadienį

Spalių-Oct. 25 d., 1941

ELKS BALLROOM

8 Magazine, St. Cambridge, Mass.

Šiame baliuje bus renkama karalius, karalienė, karalaitis ir karalaitė. Kandidatus galite statyti iš anksto. Gros Wally Jason & Orchestra.

A. A. VINCAS KALAKAUSKAS

Visai netikėtai širdies ligos ataka puolė dirbtuvėje negyvas a. a. Vincas Kalakauskas. Velionis buvo jau pagyvenęs žmogus, tačiau dar nebuvo senas. Paliko dideliam nuliūdime žmoną ir gimines. Palaidotas su Šv. mišiomis iš Šv. Alfonso parap. bažnyčios, ketvirtadienį, rugsėjo 25 d. Kun. dr. Mendelis atnašavo šv. mišias ir davė tinkamą pamokinimą po apeigų. Juozas Kašinskas rūpinosi laidotuvėmis. Lai gerasis Viešpats suramina gyvuosius ir teikia amžinąjį atilsį mirusiam.

A. A. KASPARAS GRUCIŪNAS

Po ilgos ir sunkios ligos buvo pašauktas amžinybėn visiems gerai pažįstamas senas Baltimorės gyventojas, a. a. Kasparas Gruciūnas, gyvenęs 703 Portland Street. Senatvė ir kitos komplikacijos per daugel mėnesių kankino visų gerbiamą senelį. Mirė miesto ligoninėje, nes nebūnant vilties pasveikimui kitos ligoninės nenorėjo velionio priimti. Paliko dideliam liūdesy žmoną ir užaugusią šeimą. Laidotuvės įvyko penktadienį. Kun. Antanas Dubinskas atnašavo šv. mišias ir nulydėjo kūną į kapus. Abudu mirusieji buvo palaidoti ant Holy Redeemer kapinių. Lai ilsis Viešpaties ramybėje!

ŠV. VALANDA UŽ TAIKĄ

Per visą vasarą, net per karščiausius liepos ir rugpiūčio mėnesius, kas ketvirtadienį, buvo laikoma šv. valanda nuo 5:30 v. iki 6:30 v. vakare, kurie aukavo vakarienės valandą, kad praleidus 60 minučių su Taikos Kunigaikščiu, maldaujant greito užsibaigimo pasaulinio karo ir apsaugos mūsų kraštui. Atsilankantieji tiek mėgsta šv. valandą, kad jie visi ją skaito brangiausiu savaitės laikotarpiu. Girdėjau kai kuriuos sakant, kad jie bevelytų nevalgyti negu apleisti tą pasisvečiavimą su savo dieviškuoju Išganytoju. Duok Dieve, kad jų maldos sulauktų greito atsakymo.

PARAPIJOS VEIKIMO KALENDORIUS

Kasmetą priruošiamas parapijos veikimo kalendorius jau atspausdintas ir šią savaitę buvo pasiųstas parapijiečiams. Kadangi dvi kalbos yra naudojamos tai kalendorius šįmet yra dvigubas. Darbas yra meniškai atliktas. Mėnuo po mėnesiui yra pažymėti lietuviškai ir angliškai. Nei vienas negalės sakyti, kad jis nežinojo, kas dedasi delto, kad jis nesuskaito lietuviškai. Programa yra išdirbta nuo spalių 1 d. šių metų iki spalių 1 d. 1942 m. Kaip dvasiniai taip visuomeniai gan smulkmeniškai visos dienos yra numatytos ir tinkamos pramogos toms dienoms yra paskirtos. Kiek man teko pastebėti veikimas turėtų būti įvairus, įdomus ir naudingas kaip Dievui taip mūsų Tautiniam gyvenimui čia Amerikoje.

ĮSPŪDŽIAI IŠ EKSKURSINĖS KELIONĖS Į MOTERŲ SĄJUNGOS SEIMĄ

Rašo *Albina A. Poškienė,*
Chicago, Ill.
(Tąsa)

Išėję iš Kristaus Karsto ir pažvelgę aukštyn, matėme altorių, vaizduojantį Dievą ant Tabor Kalno. Prie šio Tabor Kalno yra įrengtas altorius, prie kurio laikomos šv. mišios. Koks yra sielos ir širdies pakilimas tiems žmonėms, kurie turi progą prisiartinti ir priimti šv. Komuniją prie to Tabor Kalno altoriaus, nes, kad prie jo prisiartinus, reikia lipti aukštyn laiptais taip kaip iki antro aukšto. Tenai atsiskyrus nuo pasaulio, rodos, gali tik su savo Sutvėrėju kalbėtis...

Žiūrint į šį aukštą altorių ir norint mintį pakelti prie dangaus, pasigirdo vėl vado balsas, kad čia žiūrėti į didįjį altorių, kuris yra pačiame viduryje bažnyčios. Šis majestotiškai didis altorius yra keturkampis, marmurinis, pastatytas ant keturių piliorių, kurie reprezentuoja keturis Evangelistus. Altoriaus viršus yra lyg ir apvalas bokštas po kuriuo kybo ir dega 12 lempučių, reprezentuojančios 12 apaštalų. Arti šio altoriaus, Evangelijos pusėje, yra iš balto Itališko marmuro padirbtas sostas, kuriame sėdi vyskupai ar kardinolai laike tam tikrų bažnytinių ceremonijų.

Antroje pusėje bažnyčios, antrame aukšte ir tiesiai prieš Kristaus Karstą bei antrojo aukšto Tabor Kalno altorių, yra didis Kalvarijos Altorius, o dar didesnis Kalvarijos piešinys ,kurio figūros yra normalio žmogaus didumo. Čia susigraudinus siela žiūri į verkiančią Dievą Motiną bei ją raminantį Šv. Joną, prie Kryžiaus kojų sukniubusią Magdaleną. Šis paveikslas taip gyvai ir aiškiai vaizduoja Kristaus mirtį ant kryžiaus, bet sudreba širdis pažiūrėjus į kairę pusę šio paveikslo, kurioje du vagys žaidžia laimikį, kuriam teks Kristaus rūbai. Su Kristumi kabo ir kiti du nukryžiuoti; vienas palenkęs galvą, pakeltomis akimis žiūri į Kristų, lyg prašydamas Jo atleidimo, gi kitas lyg piktai nuo Jo nusisukęs.

Aplankėme bažnyčioje esančias koplytėles su minėtu šventųjų vardu altoriais: Šv. Juozapo, Šv. Pranciškaus, Šv. Antano, Panelės Švč., Atgailos, Dvasios Šv., ir Saldžiausios Širdies. Apart Altorių, bažnyčioje randasi ir įvairių statulų, ypatingai akin puola dvi iš medžio išpiaustytos: Kristaus Nuplakimas ir Jo Erškėčiai Apvainikavimas. Kitos gi yra: Saldžiausios Širdies, Šv. Patriko, Benedikto, kuris buvo Pranciškonų broliukas, Teresos, Karmelitų vienuolės, Ritos, augustijonų vienuolės, Teresėlės, Kliaros, Pranciškietės, Liudviko ir Šv. Pranciškaus. Tie šventieji paeinantieji iš įvairių tuomų, stovi prieš akis it modeliai, mokinantieji mus kaip gyventi bei pasiekti gyvenimo tobulumą.

(Bus daugiau)

Juozas Kasinskas
Inc.
Laidotuvių Direktorius
Patarnavimas Dieną ir Naktį
602 Washington Blvd.
BALTIMORE, Md.
Telephone Plaza 8595
Limosinai dėl visokių reikalų.

Pietų Amerikoje Kelionės Įspūdžiai

Parašė Kun. J. Paškauskas. Knygutė labai įdomi ir verta kiekvienam įsigyti. Kaina tik 25c. Užsakymus siųskite: "Darbininkas", 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

LDS STUDIJŲ RATELIAMS

PIJAUS XI ENCIKLIKA

Apie Katalikų Bažnyčios Būklę Vokietijoje

1. Sveikinimas

Karštai susirūpinę ir vis daugiau nustebdami jau ilgą laiką Mes sekame Bažnyčios kančių kelią, dvasioje ir darbuose jai ištikimais likusių išpažinėjų didėjantį prispaudimą tame krašte ir toje tautoje, kuriai kadaise šv. Bonifacijus atnešė linksmą naujieną apie Kristų ir Dievo Karalystę.

Šito mūsų susirūpinimo nesumažino visa tai, ką Mums besergant atsilankiusieji gerbiamojo episkopato atstovai Mums iš teisingumo pareigos pranešė. Daug džiuginančio bei kilnaus iš savų tikinčiųjų kovos už tikėjimą paminėję jie, kad ir mylėdami savo tautą bei tėvynę, kad ir ypač norėdami būti saikingi savo galvojime, betgi negalėjo, nutylėdami, aplenkti ir be gało daug skaudžių bei blogų dalykų. Išklausę jų pranešimus Mes, širdingai dėkodami Dievui, pasijutome galį kartu su meilės Apaštalu tarti: "Didesnio už tą džiaugsmo aš neturiu, kaip kad girdžiu, jog mano vaikai elgiasi tiesoje" (3 Jon. 4). Bet Mūsų atsakomingumui ir apaštališkai pareigai pritinkąs atvirumas bei noras Jums ir visam Krikščioniškam pasauliui pilnai atvaizduoti sunkią tikrovę, reikalauja iš Mūsų, kad Mes taipgi tartumėm: "Didesnio rūpesčio, kartesnio ganytojiško skausmo Mes neturime, kaip kada Mes girdime: daugelis apleidžia tiesos kelią".

Konkordatas

Kaip Mes, Garbingieji Broliai, 1933 metais vasarą leidome pradėti Reicho vyriausybės Mums pasiūlytas konkordato reikalu derybas, pasiremiant jau labai senu projektu ir Jūsų visų patenkinimui baigti jas iškilmingu susitarimu, tai Mes vadovavomėsi pareiga rūpintis Bažnyčios ganomosios misijos laisve Vokietijoje ir jai patikėtų sielų gerove, taipogi ir nuoširdžiu noru rimtai patarnauti ir vokiečių tautos taikingai pažangai bei jos gerovei.

Dėl to, nežiūrėdami kaikurių rimtų abejojimų, Mes prisivertėme tada duoti Mūsų sutikimą. Mes norėjome Mūsų ištikimiesiems sūnums ir dukterims Vokietijoje padėti žmogaus pajėgumo ribose išvengti tuos santykių įtempimus bei skausmus, kurių, kitaip pasielgus, tikrai būtų reikėję anų laikų sąlygoms laukti. Mes norėjome įrodyti visiems veiksmu, kad Mes, tik Kristaus ir viso, kas Jo yra, teieškodami, niekam Motinos Bažnyčios taikingos rankos neatitraukiame, kas jos pats neatstumia.

Jei gryna intencija vokiečių žemėje Mūsų pasodintas taikos medis nedavė tų vaisių, kurių Mes jūsų tautos naudai troškome, tai niekas visame plačiajame pasauly, kas turi akis, kad matytų, ir ausis, kad girdėtų, šiandieną negalės pasakyti, kad už visa tai yra kalta Bažnyčia ir Jos Galva. Praeitų metų įvykiai vaizdžiai parodo, kas yra atsakingas. Jie rodo tas machinacijas, kurios iš pat pradžių jokio kito tikslo tik išnaikinimo kovos tesiekė.

Į tas vagas, į kurias Mes stengėmės nuoširdaus taikingumo sėklas sėti, kiti bėrė — kaip tas neprietelis žmogus šv. Rašte — piktas nepasitikėjimo, netaikingumo, neapykantos, šmeižtų sėklas, slaptai ir viešai kūrstydami, iš tūkstančių šaltinių maitinamą ir visomis priemonėmis palaikomą, principinį priešingumą prieš Kristų ir Jo Bažnyčią.

Mes nepailsdami, Garbingieji Broliai, kreipėme Jūsų krašto atsakomingųjų valdytojų dėmesį į tas pasekas, kurios neišvengiamai turėjo rastis, duodant laisvės, arba net ir paremiant, tokias tendencijas. Mes darėme visa, kad apgintumėm iškilmingai duotojo žodžio šventumą ir laisvu noru prisiimtų įsipareigojimų nesulaužomumą prieš tas teorijas bei praktikas, kurios — jei ir oficialiai pripažintos, turėtų visiškai sunaikinti pasitikėjimą ir padaryti iš esmės beverčiu kiekvieną ateityje duotą žodį. Jei ateis tas laikas, kada reikės šitas Mūsų pastangas visam pasauliui viešai parodyti, tai visi geros valios žmonės žinos, kame taikos saugotojų ir kame taikos ardytojų jie turi ieškoti. Tada kiekvienas, kas dar bent likutį tiesos supratimo tebeturi, kurio širdyje dar pasiliko bent šešėlis teisingumo, turės pripažinti, kad šiais sunkiais ir įvykiais turtingais po konkordatiniais metais, kiekvienas Mūsų žodis, kiekvienas Mūsų veiksmas buvo atliktas ištikimumo susitarimui dvasioje. Bet nustebdamas bei pasmerkdamas jis turės drauge konstatuoti, kad kita pusė laikė sau nerašytu įstatymu savo nuožiūra aiškinti, apeiti, palikti be turinio sutartį, pagaliau, ir daugiau ar mažiau, oficialiai ją laužyti.

Klausimai Apsvarstymui

1. Kokiu tikslu Pijus XI parašė tą encikliką?
2. Kodėl Vatikanas sudarė santykius su Vokietija?
3. Ar sudarytas Konkordatas pagelbėjo Katalikams Vokietijoje?
4. Ar Hitlerio vyriausybė laikėsi Konkordato žodžių?

Pradėkime Rašyti Naują Lietuvos Istorijos Lapą

Ištieskime pagalbos ranką karo nuteriotai Lietuvai ir ištremtiesiems į Sibirą lietuviams.

1940 m. birželio 15 d. rusai bolševikai klasta ir melagystėmis okupavo mielą mūsų tėvynę Lietuvą ir ištisus metus ją engė, plėšė ir terorizavo ir pagaliau tūkstančius geriausių, šauniausių ir gražiausių lietuvių išvežė ar ištrėmė į Rusijos gilumą: Sibirą ar kitas vietas. Jau iš tų vietų gaunamos telegramos, kuriomis išvežtieji šaukiasi pagalbos ir paramos.

Kaip tik rusų bolševikai okupavo Lietuvą LRK Federacija apie šiuos įvykius informavo lietuvius ir griežčiausius protestus pareiškė prieš tuos barbariškus nežmoniškus bolševikų žygius. Tuojau susitveria Lietuvai gelbėti komitetas, kuris dirbo išsijuosęs, kad pagelbėti pavergtiesiems broliams lietuviams, kurie skaudžiai nešė bolševikų okupacijos priespaudą. Tas pats komitetas dėjo visas pastangas pagelbėti studentams, klierikams, gimnazistams ir kitiems, kurie turėjo savo kraštą apleisti dėl bolševikų okupantų nepaprasto teroro. Jūsų sumesti centai Lietuvai Gelbėti Fondan nenuėjo veltui. Tie sunkiai jūsų uždirbti centai pasiekė tuos lietuvius brolius, kuriems labiausiai buvo reikalinga parama ir pagalba, o pagaliau, jūsų sudėtais centais galima buvo išvystyti propagandą po visą Ameriką ir platų pasaulį, kad mūsų brolis lietuvis kenčia ir vargsta dėl bolševikų okupacijos ir šiuo žygiu

mes laimėjom Lietuvai nemažai simpatikų ir draugų, kurie atjaučia Lietuvos vargus ir supranta karščiausią lietuvių norą būti laisvais ir nepriklausomais Lietuvos piliečiais.

Ir be mūsų laimėti simpatikai ir draugai padės mums mūsų darbuose, kad Lietuva būtų vėl Laisva ir Nepriklausoma. Žodžiu, ištisus metus dirbom, kad Lietuvą išlaisvinti iš bolševikų vergijos. Šiandien Lietuvoj bolševizmo retėžiai sutraukyti, bolševikai iš Lietuvos, dėka drąsių ir narsių lietuvių sukilėlių, išvyti ir lietuvis laisviau atsikvėpė.

Birželio 23 d. lietuviai sukilėliai paskelbė naują vyriausybę, kuri pareiškė, kad Lietuva yra vėl Laisva ir Nepriklausoma valstybė. Bet vokiečiai atėję į Lietuvą šio visos lietuvių tautos noro ir troškimo dabar nenorėjo suprasti ir paskyrė Lietuvai valdyti savo komisarą. Todėl daugelis mūsų lietuvių išeivių Amerikoj nusiminė ir pamojo ranka, sakydami: — kažin ar bebus kada Lietuva Laisva ir Nepriklausoma. Nėra ko nusiminti ir aimanuoti: Lietuva vėl bus Laisva ir Nepriklausoma, nes to nori ir trokšta lietuvis. Už tat

"Šalin nusiminę dūsavimai skaudūs!
Jie silpnina dvasią paikai...
Ar mums, kaip mergaitei, raudoti nuraudus,
Nors spaudžia nelaimės—vargai?
Ne taip mūsų bočiai — didvyriai kariavo,
Kad gindami brangiąją Lietuvą savo,
Jų ėjo į kovą pulkai."

(Maironis).

Vienas Lietuvos istorijos lapas gražiai ir patraukliai parašytas. Šį Lietuvos istorijos lapą Europoje lietuviai surašė krauju, kančiomis ir mirtimi, o Amerikos lietuviai organizuotų, planingu ir energingu darbu bei piniginėmis aukomis.

Šiandie atverčiamas naujas Lietuvos lapas Lietuvai gelbėti, kad ji būtų Laisva ir Nepriklausoma, o taip pat padėti ir tiems lietuviams, kurie yra ištremti į Sibirą ar kitas vietas. Visam tam darbui reikia žmonių ir pinigų, todėl spalių mėn. 1 d. vėl prasidės naujas vajus aukomis rinkti, kad pagelbėtumėm karo nuteriotai Lietuvai ir ištremtiems mūsų broliams į Sibirą. Mes turime kelius ir būdus surinktas aukas pasiųsti tiems, kuriems yra šiandien reikalingiausia pagalba. Todėl tuč tuojau reikia parapijonai organizuoti naujam vajui Lietuvai gelbėti ir ištremtiems lietuviams į Sibirą padėti komitetui. Vietoj, lietuviškose kolonijose, katalikai turi parodyti, ką jie gali. O katalikai daug gali. Todėl dabar pats geriausias laikas subrusti naujam vajui. Užtat kreipiamės šiuo raštu į brolius lietuvius, esančius Amerikoje: ištieskite pagalbos ranką karo nuteriotai Lietuvai ir broliams lietuviams ištremtiems į Rusijos gilumą. Jei bus tvirtas noras, mes nuveiksime nepaprastus darbus. Todėl drauge su poetu Maironiu tarkime:

"Nors mūsų, brolių, nedaugel yra
Būkime tvirti, jei riš vienybė;
Stokime į darbą vyras į vyrą:
Sujungtos rankos suteiks stiprybę".

Tik sujungtos jėgos ir duosni mūsų širdis ne tik suteiks stiprybę, bet taip pat duos galimybę ir progą matyti Lietuvą vėl Laisvą ir Nepriklausomą, kuri dabar yra okupuota nacių. Tat visi į šventą didingą darbą!

Lietuvai Gelbėti Fondo Valdyba,
(2334 So. Oakley ave., Chicago, Ill.)

Britų gyventojai, kurių namai buvo sugriauti vokiečių bomberių, jie apgyvendinti įvairiose vietose. Pavyzdžiui, vaizde matosi gyventojas, kuris apgyvendintas YMCA plaukiojimo kambary.

Iš Sovietų Pragaro -- Kalėjimo

Lietuvio, Iš Bolševikų Kalėjimo Pasprukusio, Pasakojimas

Maistas

Maistas buvo duodamas toks. Iš ryto kava (ją vadinome "negrų prakaitas") ir apie 500 gramų duonos. Duona šviežia ir gana šlapia ir sunki, tad jos buna nedaug, nežiūrint, kad ji yra pagrindinis kalinių maistas. Pietum sriuba: pašariniai runkeliai, saldūs, papuvę, kopūstai, rūgštūs kopūstai, kaž kokios keistos, matyti, kukurūzų kruopos, labai smulkios, žirniai (arba kaip vadinome "žirnių manteliai"). Labai retai kada gaudavome makaronų. Visi šie valgiai yra labai skysti. Tik retkarčiais galima buvo sriuboje pagauti sušalusią juodą bulvę, kiaulės ausį, uodegą arba akį. Sriuboje neretai būna ir smėlio. Kiaulės ir šiaip įvairios mėsos atmatos buvo pagrindiniai šių sriubų "riebalai". Sriubos visada dvokdavo. Iš namų maisto ištisus mėnesius nebuvo leidžiama gauti. Tik nuo lapkričio mėn. pabaigos buvo leidžiama ketvirtadalis kilogramo sviesto, pusė kilogramo šoninės, pusė kilogramo cukraus ir 2 dėžutės tabako. Šio maisto gavimo dienos buvo laikomos didžiausia šventė.

Kalinius baudžia už visokiausius menkniekius, būtent, už suradimą paišelio, popiergalio, adatos ir t. t., už "pasišnekėjimus". Kaipo švelniausia bausmė būdavo atėmimas kelioms paroms čiužinio, tuomet tekdavo gulėti ant akmeninių grindų. Tačiau dažniausia baudžia karceriu. Karceris yra rūsyje arba kur nors drėgnose nekūrenamose patalpose, kurių stiklai yra išdaužyti. Tokiose patalpose temperatūra yra ta pati, kaip ir ore. Nubaustieji gabenami į karcerį taip, kaip stovi, neduodant jiems šilčiau apsirengti. Su savim pasiimti antklodės neduodama. Karcerio maistas: 2 puodeliai šalto vandens ir 100 gramų duonos į parą. Karceryje laiko nuo 2-5 iki 14 dienų. Iš karcerio grįžta su ištinusiomis kojomis ir galvomis. Žmogus karceryje negali pasilsėti, nes visą laiką, norėdamas išvengti šalčio, turi judėti. Svarbiausia tai, ar atlaikys organizmas, ar ne. Apsirgti kalėjime reiškia mirti. Pasakoja, kad ypatingais atsitikimais vedama į karcerį nurengus iki marškinių.

Kalėjimo Čeka

Formaliai bausmes skiria kalėjimo viršininkas, bet tai yra tik formalumas pasirašyti, nes faktiškai į karcerį gali nugrūsti kiekvienas prižiūrėtojas. Į karcerį sodina ir tardytojai. Prižiūrėtojai vienas kito bijo ir į jokias pašalines kalbas neįsileidžia. Prižiūrėtojai yra faktiški kalinių viešpačiai. Dėl jų elgimosi niekam nėra kur pasiskųsti, nes skyrių valdininkų etatai panaikinti. Bendrai jokie kalinių nusiskundimai nenagrinėjami.

Kauno kalėjimo viršininkas kaip patyriau, paskutiniuoju laiku buvo kažkoks Pocius, Šiaulių miesto siuvėjas ir komunistas. Tai labai žiaurus ir kerštingas žmogus. Bet šalia jo pasodintas iš Rusijos atgabentas komisaras. Jis, matyti, faktiškai valdo kalėjimą. Jo pavardė — Vološin. Jis turi pavaduotoją, taip pat komisarą — Utkiną. Kalėjimo inspektorius yra Borodinskas, buv. geležinkelių dirbtuvių stalius. Be to, yra dar kažkokie korpusų vyresnieji, bet jų funkcijų nesupratau. Prižiūrėtojai mano skyriuje buvo arba iš Jonavos sentikiai arba vietiniai žydai. Gailestingosios seserys parinktos taip pat iš labai neaiškaus elemento. Jos, greičiausia, su medicina niekuomet nieko bendra nėra turėjusios. Kai kurios yra iš sovietų Rusijos. Kaž kokias funkcijas, matyti, kontrolės, atlieka sovietų čekistai. Jei kada atsilando kamerose, daro įvairius patikrinimus ir dalyvauja prie kratų. Išorines sargybas (bokšteliuose ir gatvėse) eina sovietų kariškiai.

Šia proga paminėsiu man žinomus vietinės politinės apsaugos (taip vadinasi GPU arba Čeka) pareigūnus. Jų vyriausias yra Sniečkus, Lietuvos komunistų partijos sekretorius. Jo dešinioji ranka, kvotų skyriaus viršininkas yra komunistas žydas Rozauskas. (Šis tipas dažnai pats dalyvauja tardymuose). Šalia jo stovi, kaipo kontrolierius, čekistas Šuliak. Iš tardytojų man žinomi sovietų rusas Forstikov ir vietinis rusas Zubrikov.

Prieš Kauno kalėjimą esančiuose buv. Lapėno namuose yra apsigyvenusi čekos kariuomenė. Tai daroma, matyti, apsaugai. Panašūs daliniai apgyvendinti ir prie kitų kalėjimų.

Kalėjime daugiausia prikankino oro, maisto ir judėjimo stoka. Asmeniškai manau, kad fiziškai stiprus ir sveikas žmogus tokio kalėjiminio rėžimo negali daugiau išlaikyti kaip 2 ar pustrečių metų. Tie, kurie perėjo per tardymą ir susilaukė teismo, visuomet išvežami sovietų Rusijos gilumon.

Apie tikrai nužudytuosius nieko tikslaus negaliu pasakyti, bet mirusiųjų kalėjime skaičius yra didelis. Mirusiųjų pavardės slepiamos, o lavonai laidojami slapta naktimis. Daug kalinių miršta operacijų metu. Apie išvežtuosius irgi sunku ką nors tikro sužinoti, nes kalinius išvedant iš kamerų, nei patys prižiūrėtojai nežino, kur jie vedami. **B. d.**

Jung. Valstybių duona pasiekė neokupuotą Prancūziją. Štai prancūzės išrišdinėja siuntinius gavusius per Raudonąjį Kryžių. Siuntiniai buvo valgomų dalykų ir medikamentų.

Blaivininkų Seimas

Pilnųjų Blaivininkų 30-tas Seimas įvyks Spalių 5 dieną, Šv. Juozapo parapijoje, Waterbury, Conn.

Visos Blaivininkų gyvuojančios kuopos maloniekite išrinkti kuodaugiausia atstovų. Be to ir visus blaivybės prietelius prašome dalyvauti skaitlingai. Seimo dienotvarkė tilps vėliau spaudoje.

Kun. J. Padvaiskas, Pirmininkas,
V. J. Blavackas, Raštininkas.

KAS GIRDĖTI LIETUVIŲ KOLONIJOSE

NORWOOD, MASS.

ŽINUTĖS IŠ MOTERŲ S-GOS 27-tos KUOPOS

Pirmadienio vakarą vietinės kuopos kursai dėlei svarbių priežaščių neįvyko. Visgi gaila, kad tiek mažai iš kuopos narių galėjo atsilankyti. Kitą mėnesį tikimės, kad skaičius padidės ir kad visų laukiamas vakaras įvyks.

Kuopos raštininkė p. O. Červokienė ir jos vyras Bronius praleido keletą dienų pereitą savaitę New Yorke. Turėjo progą pamatyti New Yorko įdomybes.

P-lė Julė Vilkišiūtė, kuopos narė, sesutė Kotrina ir jos tėveliai pereitą šeštadienį, buvo nuvykę į Holyoke, Mass. dalyvauti jų giminaitės vestuvėse.

Pereitą šeštadienį p.p. Dalelių šeima, gyv. Lenox Ave., dalyvavo vestuvių pokilyje pp. Kastanto ir Bronės (Sangavičiūtės) Samalių, Cambridge, Mass. Panelė Bronė Dalelytė buvo pamergė.

Ponia Teklė Mitchell, sesuo Kneižių lankėsi Norwoode pas gimines pereitą penktadienį, grįždama iš LDS Seimo, Hartfordo.

Ponios E. Sykes mamytė, p. Raudeliūnienė po sunkios operacijos sveiksta pas savo dukterį, ir žentą adv. Sykes, gyv. 125 Bond Street, Norwoode. Linkime p. Raudeliūnienei pasveikti.

Iš ligoninės sugrįžo tiktai pereitą savaitę.

Sekmadienį, 12:30 vidudienį, Šv. Jurgio liet. parapijos bažnyčioje Moterystės Sakramentą priėmė p-lė Pranciška Jasionytė su p. J. Zumu iš Worcester, Mass. Amžinu ryšiu surišo kleb. kun. S. Kneižis. Liūdininkais buvo p. Charles Nugent ir p. Ona Gaidulytė, jaunosios giminaitė. Vestuvių bankietas įvyko Runerberg svetainėje. Dalyvavo daug svečių. Jaunavedžiams linkėjo malonaus vedybinio gyvenimo.

Sekmadienį, rugs. 28 d., Runerberg salėje, Wilson St., įvyks Vyčių apskričio suvažiavimas.

Sekmadienį, rugs. 21 d. įvyko Šv. Jurgio liet. par. choro susirinkimas. Nutarta rudenį suruošti vaidinimą ir koncertą. Choras pradėjo praktikas. Šią savaitę įvyko ketvirtadienio vakare, o po to kas savaite įvyks antradienių vakarais. A. F. Kneižys pakvietė chorą dalyvauti "Darbininko" metiniuose šokiuose ir karališkų asmenų rinkimuose. Kvietimą priėmė ir kaikuriuos narius pasiūlė kandidatais. Pranas Cvilikas pakvietė choristus dalyvauti L. Vyčių šokiuose, rugs. 27 d., Runerberg svetainėje, Wilson St.

Šeštadienį, rugsėjo 27 d. 9 val. rytą, Šv. Jurgio lietuvių parapijoj prasidės katekizmo ir lietuvių kalbos pamokos vaikams. Mokys Seserys Vienuolės. Tėvai turėtų siųsti savo vaikus į pamokas.

Sekmadienį, rugs. 28 d., 8 val. ryte Šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčioje šv. mišios bus atnašaujamos L. Vyčių kuopos intencijai. Tuo pačiu laiku Sodalietės "in corpore" priims šv. Komuniją.

Spalių 3, 4 ir 5 dd., Šv. Jurgio lietuvių par. bažnyčioje įvyks 40 Valandų Atlaidai.

Jaunavedžiai pp. Juozas ir Pranciška (Jasionytė) Zumai išvyko praleisti atostogas į Virginia ir kitas valstybes. Sugrįžę apsigyvens 26 Mott St., Worcester, Mass. CSN.

DETROIT, MICH.

EAST SIDE

Lietuvos Dukterų Draugijos susirinkimas įvyks rugsėjo mėn. 28 d., 1941 m.

Prašome visas nares tą dieną atsilankyti, nes bus svarbus susirinkimas. Spalių mėn. 5 d. susirinkimo nebus iš priežasties mūsų rengimo 25 metų sidabrinio jubiliejaus.

Kurios turite pasiėmusios bilietų, dėl to vakaro, tai malonėkite grąžinti ir pranešti mums, kiek kuri pardavėte bilietų, o kurios dar negavote tai ateikite pasiimti.

Rengimo komisijai ir šeimininkėms bus lengviau rengtis prie vakarienės, kai žinosim tikrai kiek reikėtų kalakutų užsakyti. Būtų gerai, kad visi, kurie norėtumėt dalyvauti tą vakarą iš anksto bilietus nusipirktumėt.

Už ką bus dėkinga jums visiems detroitiečiams rengimo komisija.

NASHUA, N. H.

PADĖKA

Tariu širdingiausią padėkos žodį mylimoms ir buvusioms draugėms ir giminėms už surengimą man pagerbimo bankietą, rugsėjo 16 d., p.p. M. Kripų rezidencijoj, 48 Seymour St., Hartford, Conn.

To vakarėlio aš visai nesitikėjau, tai aš tikrai buvo nustebinta. Nuvažiavus pas ponus Kripus, ponia Kripienė maloniai mus patiko atidarė "saulės" kambarį, kuriame prie puikiai papuošto stalo buvo apsėdusios visos mano draugės ir giminės. Po valandėlės p. Kripienė atnešė gražių rožių bukietą ir pradėjo visos dainuoti "Happy Birthday to you". Tada tikrai supratau...

Taigi tariu širdingai ačiū p.p. V. Elijošienei, A. Špilienei, P. Ambrasienei, p. Žalniraitenei, p. Kučiūnienei, M. Potiliūnienei, p. Kaunitienei, p. Bekerienei, p. Povilonienei, p. Balsienei, p. Denevičienei, p. Mileškienei, p. Jasinskienei, p. Gižienei, p. Goborienei, p. V. Tamošiūnienei, p. Dzikienei, p. M. Pateckaitei, p. Kavaliauskienei, sesutei P. Manikienei, krikštų dukteriai Onai Manikaitei, Adelei Vilkienei (Manikaitei), Alicei Manikienei, p. Kripienei, Mikučiui Kripukui, p. Rozalijai Mančiūnienei ir p. Veronikai Petrukevičienei, kad jos mane taip gražiai mokėjo prigauti, o labiausia už tas dovanas, kuriomis aš buvau apdovanota.

Taipgi širdingai dėku Nashuaviečiams, pp. Bižams, Stanuliams, Skirkevičiams, A. Zapėnams, Nadzeikoms, ir savo vyrui Vincentui, broliams už sveikinimus per radio ir visiems ir visoms draugėms ir giminėms už tuos gražius linkėjimus ir dovanėles. Tas įvykis man pasiliks širdyje visados, Ačiū.

Teklė Mitchell'ienė.

WASHINGTON, D. C.

Pirk Apsigynimo Taupymo Bonus ir ženklus.

Skaičiai, pagal valstybes, parodo, kad E serijos Jungtinių Valstybių Apsigynimo Taupymo bonai yra populiariausi ir žinomi kaip "žmonių bonai". Statistika pagal valstybes yra vedama tik E serijos bonams, kurie yra daugiausia publikos perkami. Kiti F ir G Serijos bonai yra parduodami didesniems pirkėjams.

Iždas parodo didėjančius skaičius serijos E bonų ir serijos D bonų arba "vaikų" ("Baby") bonų laike trijų mėnesių.

Serija E — 1941	
Gegužės mėn.	$100,581,000
Birželio mėn.	$102,517,000
Liepos mėn.	$145,274,000
"Baby" bonai — 1940	
Gegužės mėn.	$61.171.766
Birželio mėn.	$45,253,723
Liepos mėn.	$65,838,577

Prisimeruokite Kailinius Savo Namuose!

Pereitą mėnesį I. J. Fox didžiausia moteriškų kailinių firma Amerikoje, skelbė didelį August Sale. Šiuo dideliu išpardavimu daugelis Naujosios Anglijos moterų ir merginų pasinaudojo — įsigijo nebrangiai ir geromis sąlygomis naujausios mados kailinius, bet taip-gi dėlei susidėjusių tam tikrų aplinkybių, daugelis moterų ir merginų negalėjo atvykti į mūsų krautuvę ir pasinaudoti nupigintomis kainomis. Kad patenkinus visas klijantes, I. J. Fox kompanija nutarė leisti savo atstovą Bernardą Koraitį aplankyti lietuvių kolonijas su dideliu kailinių pasirinkimu, 100 mylių Bostono apylinkėje, kad patenkinus tas ponias ir paneles, kurios negali atvykti į Bostoną. Taigi, kurios norite įsigyti kailinius ateinančiai žiemai, rašykite p. Bernardui Koraičiui laišką ar atvirutę, užsikviečiant jį į savo namus su dideliu kailinių pasirinkimu. P-nas B. Koraitis yra pasirengęs maloniai jums patarnauti. Nežiūrint ar Tamstos pirksite kailinius ar ne, p. Koraitis už atvažiavimą nieko neskaitys. Taigi, pasinaudokite šia proga, nes p. Koraitis važinės į kolonijas tik dvi savaites.

Kailinius galėsite įsigyti su mažu įmokėjimu, o likusį balansą mokėti lengvomis mėnesinėmis mokestimis.

I. J. FOX INC.
America's Largest Furrier
411 WASHINGTON STREET
Boston, Mass.

Pennsylvanijos Žinios

PITTSBURGH, PA.

ŠV. PRANCIŠKAUS RĖMĖJŲ SEIMAS

Džiaugsminga žinia visiems Amerikos Lietuviams, kuriems rūpi tikėjimas, švietimas ir Tėvynė. Todėl, kad jie per savo uolų rūpestį susilaukia konkretiškų savo darbo vaisių. Kaip pavasario metu ūkininkas arba gamtininkas, kad sulaukus gražaus savo sunkaus darbo vaisiaus, nenuilstamai darbuojasi prie savo laukų bei medelių, taip visi aukštų idealų lietuviai, kurie kuriuo nors būdu prisidėjo prie palengvinimo seselių naštos praeitais metais, džiaugiasi, kad šįmet Dešimtasis Seimas bus naujoje Akademijoje.

Visi Amerikos lietuviai, dvasiškija bei katalikai jaučia didelį pasitenkinimą, kad jų tautos žmonės sparčiai bėga į priekį savo veiklumu ir kultūra. Jų darbai liūdija jų uolumą bei gerumą.

Pilni vilties, kad visos lietuvių draugijos ir pavieniai lietuviai katalikai dar daugiau atjausdami seseles, nepraleis progos atsilankyti pas jas, šiuo seimo metu, kad pamačius tuos gražius mokyklos rūmus, ir pritarus nors savo aukomis ir pasveikinimais — *Dešimtąjį Šv. Pranciškaus Rėmėjų Seimą,* kuris įvyks spalių mėn. 5 d., Šv. Pranciškaus Naujoje Akademijoje.

Tikimės sulaukti nemažo skaičiaus delegatų iš įvairių draugijų su pasveikinimais ir linkėjimais. Tad, nuoširdžiai kviečiame visus, o visus kaip dvasiškiją taip ir kiekvieną lietuvį.

Sveikinimus ir aukas siųskite sekančiu adresu:

Šv. Pranciškaus Seserys
R. D. 9 So. Hills, Mt. Providence
Pittsburgh, Pa.

Kun. J. V. Skripkus.

PITTSBURGHO ŠV. PRANCIŠKAUS RĖMĖJŲ DARBUOTĖ

Š. m. rugsėjo mėn. Šv. Pranciškaus Rėmėjų Pittsburgho skyrius susirinko pasitarti dėl Didžiojo Dešimtojo Seimo. Prie progos, nutarė turėti nepaprastą piknikėlį — "Corn Roast" rugsėjo mėn. 28 d. Šv. Pranciškaus parke, 2 val. po piet. Prie "Corn" bus ir įvairių kitų skanėsių kaip tai: kugelio, dešrelių, kopūstų — kavos, arbatos, pieno, sausainių ir tt. Įžanginės kainos nebus; reiškia įėjimas veltui.

Šis nepaprastas bankietas yra rengiamas tam tikslui, kad šeimininkėms palengvinus, kad joms nereikėtų tą dieną sukti galvos, ką virti, kad alkaną šeimą pasotinus. Atvažiuokite su visa šeima į Sesučių parką ir ten rasite skanius pietus bei vakarienę paruoštą. Pasigrožėsite gamta, pasilinksminsite paviljone ir pavalgysite naujoje kafeterijoje. Nuoširdžiai prašome visų. *Valdyba.*

PHILADELPHIA, PA.

Mūsų Sodalietės Dirba

Mūsų, Šv. Kazimiero parapijos Sodalietės, su vadovu kun. V. Vėžiu rengia veikalą: "Moterims Neišsimeluosi". Veikalas trijų aktų, labai juokingas. Vaidinimas įvyks spalių 12 d., 1941 m., Šv. Kazimiero parapijos salėje, 331 Earp St., Phila. Pradžia lygiai 7:00 val. vakare. Tame komedijos veikale, Sodalietės užims vyrų roles, nes vyrai norės išsimeluoti moterims. Po vaidinimo prasidės šokiai. Visi kviečiami dalyvauti, nes tikrai bus vienas iš juokingiausių veikalų. Pelnas skiriamas pagal nutarimą sodaliečių parapijos naudai. Paremkim parapiją, nes tai mūsų lietuvybės tvirtovė, ypatingai jaunuomenės auklėjime. *K. Dryža.*

ŠV. VARDO DR-JOS VEIKLA

Rugsėjo 21 d., Šv. Vardo d-ja turėjo mėnesinį susirinkimą. Susirinkimą atidarė pirm. Z. Krivinskas. Į susirinkimą atsilankė kleb. kun. I. Valančiūnas ir vikaras kun. S. Raila. Šv. Vardo draugija rengias prie "Maskarado baliaus", kuris bus spalių 26 d., 1941 m., parapijos salėje, 331 Earp St., Phila. Visus iš anksto kviečiame prisiruošti puikiausių maskaradų baliaus kostiumų ir visi dalyvaukime. Kleb. kun. I. Valančiūnas, pasiūlė 10 laimėjimų knygučių parapijos naudai. Draugija paėmė už $5.00. Sodaliečių Draugijos delegatė, p-lė Barauskaitė, pasiūlė taip pat Sodaliečių rengiamojo veikalo tikietų. Draugija paėmė už $3.50. Daug buvo ir kitokių svarstymų, kuriais susirinkimas patenkintas. Šv. Vardo draugija išrinko delegatus: — pirm. — Z. Krivinską ir graborių Mykolą Bigenį, į Katalikų Brolijos seimą, kuris įvyks Philadelphijoj. K. D.

DARBININKAI LAIMĖJO STREIKĄ

Rugsėjo 5 d. Pennsylvanios ir Franklino cukraus fabrikų darbininkai grįžo į darbą laimėję streiką. Laimėta 5c į valandą daugiau. McCahan cukraus fabriko darbininkai dar buvo susilaikę, bet grįžo į darbą, 11 d. rugsėjo. Tokiu būdu darbininkai pilnai patenkinti. Nors streikas tęsės nepilnai 13 savaičių, bet po ilgo streikavimo darbininkai laimėjo ir grįžo prie savo darbo. Dabar darbininkai gaus į valandą 70-75c. neblogiausias atlyginimas. Kad nebūtų taip viskas brangu, darbininkas galėtų pasidėti dolerį kitą dėl juodos dienos.

Unijistas.

MIRĖ ALEKSANDRAS KONDROTAS

Rugsėjo 10 d. mirė Aleksandras Kondrotas, gyv. 2811 Annin St., Phila. Palaidotas Šv. Kryžiaus kapinėse 13 d. rugsėjo. Bažnyčioj buvo iškilmingos pamaldos. Šv. mišias laikė kun. St. Raila, asistavo kun. V. Vėžis ir kleb kun. I Valančiūnas. Kleb. kun. I. Valančiūnas pasakė pritaikintą gražų pamokslą. Velionis paliko išauklėtą šeimą: dvi dukteris, ir sūnų, visi vedę. Visa šeima liūdi netekę savo mylimo tėvelio. Likusiai šeimai ir giminėm reiškiam užuojautą. Laidotuvių direktorius buvo K. J. Ramanauskas. K.D.

Jūra tai didysis tautų vieškelis, praleidžiąs žmonijos turtus ir keleivius, žodį ir mintį.

Prof. K. Pakštas.

GERIAUSIUS PERMANENT WAVE
GALITE GAUTI UŽ JŪSŲ PINIGUS
CASPER'S BEAUTY SALON
83 L ST., SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOU 4645

KUR PIRKTI?

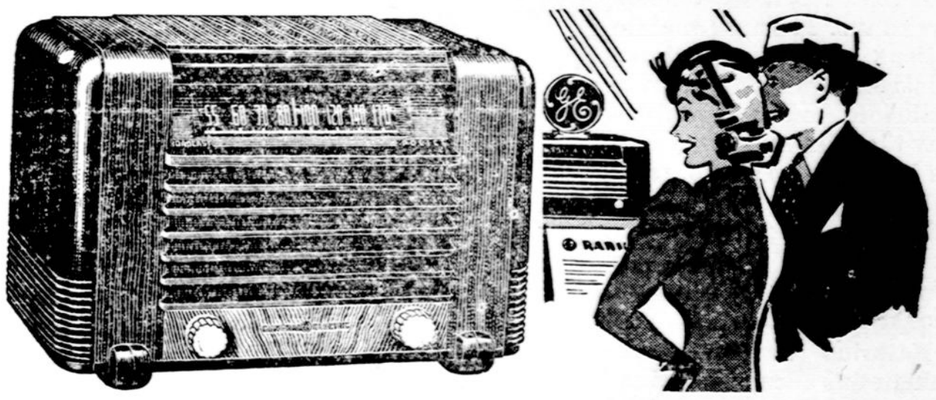

– Žiūrėk, Joneli! Tas General Electric radio tai mano silpnybė... Užeikime šiandien į Darbininkas Electrical Supply krautuvę ir jį užsisakykime. – Iš tikrųjų, Maryte, bus dar romantiškiau... Užsisakykime.

Darbininkas Electrical Supply
366 West Broadway South Boston, Mass.

Draugijų Valdybų Adresai

LIETUVOS DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ.

Pirmininkė — Eva Marksienė, 625 E. 8th St., So. Boston, Mass. Tel. So. Boston 1298
Vice-Pirmininkė — B. Gailiūnienė, 8 Winfield, St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. — Ona Ivaškienė, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. — Marijona Markoniutė, 4115 Washington St., Roslindale, Tel. Parkway 2352-W.
Iždininkė — Ona Staniuliūtė, 105 West 6th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston
Kasos Gl.—Marijona Aukštikalnienė, 111 H St., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką mėnesio, 7:30 val vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PAŠALPINĖS DRAUGIJOS VALDYBA

Pirmininkas, Juozas Švagždys, 601 6th St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirm. Albinas P. Neviera, 16 Winfield St., So. Boston, Mass.
Prot. Rašt. Jonas Glineckis, 5 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Fin. Rašt. Aleksandras Ivaška, 440 E. Sixth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas Vincas Zaleskas, 613 E. 5th St., So. Boston, Mass.
Maršalka. Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2 val po pietų Parapijos salėj. 492 E. 7th St., So. Boston, Mass.

VALGOMOJŲ DAIKTŲ KRAUTUVES

Pirkti pas biznierius mėsą, valsius, daržoves ir kitokius daiktus, kurie skelbiasi "Darbininke" apsimoka, nes jie parduoda šviežius produktus ir maloniai patarnauja. Nuėję į bilę kurią krautuvę pasakykite, kad jų skelbimą matėte "Darbininke".

Povilas Bushmanas
48 CRESCENT AVENUE,
Telephone COLumbia 6702
29 SAVIN HILL AVENUE,
DORCHESTER, MASS.

Perkins Market
P. Baltrušiūnas ir p. Klinga, Sav.
753 Broadway, Tel. SOU 3120
SO. BOSTON, MASS.

VIETINĖS ŽINIOS

ŽINUTĖS

Klierikas Antanas Jurgelaitis, O. P., rugs. 20 d., Dominikonų seminarijoje, Washingtone, D. C., priėmė Tonsurą ir keturis mažesnius šventimus. Jis ten dabar studijuoja Teologiją.

Ketvirtadienio vakare grįžo seminarijon prie metų mokslo klierikai: Skinstavičius, Bernatonis, Janušonis ir Saulėnas.

Tą pačią Šv. Jono seminariją pradėjo ir Povilas Jakmauh, baigęs Holy Cross kolegiją, Worcester, Mass. Jis yra vienturtis sūnus Daktaro Jakmauh, Mass. Valstybės Sveikatos komisionieriaus.

Rugs. 24 d. Tretininkų Brolija savo susirinkime nutarė rengtis prie metinių rekolekcijų, kurias pradės vesti kun. P. Ragažinskas, spalių 1 d., ir melstis per tą mėnesį Šv. Tėvo intencijoms.

Trečiadienį prasidės Rožančiaus pamaldos Šv. Petro par. bažnyčioje. Šios pamaldos bus jungiamos su rekolekcijų ir misijų pamaldomis.

Moterų misijų savaitė prasidės spalių 6 d.

Rožančiaus kalbėtojai gauna daug atlaidų. Už kiekvieną sukalbėjimą vienos Rožančiaus dalies, t. y. penkių paslapčių galima gauti penkis metus atlaidų. Bendrai atkalbant dalį Rožančiaus galima gauti 10 metų atlaidus. O prie Švenčiausio Sakramento kalbant, gaunama visuotiniai atlaidai.

Indorsavo Mayorą Tobiną

Maurice J. Tobin,
Bostono Miesto Mayoras.

Rugsėjo 18 d., Lietuvių Salėje, So. Bostone įvyko So. Bostono Lietuvių piliečių draugijos mėnesinis didelis susirinkimas, kuriame vienbalsiai nutarė indorsuoti dabartinį Bostono mayorą, siekiantį antro termino į miesto mayorus — Maurice J. Tobin.

Rugsėjo 19 d., Brightono Lietuvių piliečių klūbas turėjo savo mėnesinį susirinkimą, kuriame patvirtino board of directors indorsuoti Maurice J. Tobin kandidatūrą į Bostono miesto mayorus.

Šiuose susirinkimuose abu klūbai išrinko specialę komisiją, kuri rūpinsis ir toliau rinkimų reikalais. (Pl. Skl.)

PRISIRUOŠIMAS EINA SPARČIAI

Spalių 25 d., 7:30 val. vakare, Elks Ballroom įvyks 'Darbininko' tradicijiniai metiniai šokiai. Šiemet šokiai skirsis nuo kitų buvusių šokių tuo, kad juose bus renkama "karališkoji šeima" — karalius - karalienė, karalaitis ir karalaitė. "Rinkimų" kompanija jau prasidėjo ir pradeda įsisvyruoti.

Šokių rengimo gaspadorius p. Antanas Daukantas, kuris rūpinasi svečius pavaišinti atsiuntė Šokių Rengimo Komisijos pirmininkui Dr. J. Antanėliui sekančią telegramą: "Pasirengimas prie metinio "Darbininko" baliaus eina sparčiu tempu ir tvarkoje. P-nia B. Žilienė uoliai rūpinasi pavestu jai darbu ir manau, kad viskas bus padaryta pagal numatyto plano. Cambridžiuje tikietų platinimas ir gi puikiai išvystytas. Visi laukia dienos, kurioje įvyks balius".

PASTABA. Visi suinteresuotieji, kurie siūlo kandidatus į karališkos šeimos narius, kartu su skaičiumi balsų, prašomi atsiųsti ir tų kandidatų paveikslus ir aprašymus, kurie bus patalpinti "Darbininke".

BANKIETAS

Sekmadienį, rugsėjo 28, 3 val. po pietų, pobažnytinėje salėje, West 5th St., So. Bostone, TT. Marijonų skyrius rengia šaunų bankietą, kuriame bus skanių valgių ir gėrimų. Kaina tik 50 centų suaugusiam ir vaikams tik 10c. Prie to vaikai gaus dykai saldainių. Rengėjos kviečia visus skaitlingai dalyvauti.

DAKTARAI

Lietuvis Dantistas
A. L. Kapočius
517 E. Broadway,
SOUTH BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2660
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30 iki 6 ir nuo 6:30 iki 9 v. v.
Seredomis nuo 9 iki 12 val. dieną
Subatomis nuo 9 iki 6 val. vak.
Nedėliomis nuo 9 iki 12 val. dieną
(pagal sutartį)

Tel. TROwbridge 6330
J. Repshis, M. D.
(REPŠYS)
Lietuvis Gydytojas
278 HARVARD STREET
Kampas Inman arti Central Sq.
CAMBRIDGE, MASS.
Ofiso Valandos 2—4 ir 6—8.

Tel. SOU 4651
Dr. Albert P. Kiburis
Podiatrist - Chiropodist
(Kojų gydytojas)
479-A Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Ofiso valandos:
Nuo 9 iki 12, nuo 1 iki 5:30; 7-9
Trečiadieniais nuo 9 iki 1 val.

Tel. Kirkland 7119
Pauline Luzackas, MD.,
(Lietuvė gydytoja)
400 Broadway,
Cambridge, Mass.
Valandos: Nuo 2 iki 4
" Nuo 6 iki 8.
Sekmadieniais pagal sutartį.

Tel. SOU 2805
Dr. J. L. Pasakarnis
OPTOMETRISTAS
447 Broadway
So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS:—
Nuo 9 ryto iki 7 val. vakare
Seredomis:—
Nuo 9 ryto iki 12 val. diena.

★ ★

FOOTBALL
RUNGTYNĖS! RUNGTYNĖS!
Tarp
Marianapolis College --
Boston College Freshmen
Įvyks
Spalių-October 4 d., 3 Val.
Alumni Field, Chestnut Hill
Boston, Mass.
Visi Marianapoliui – Marianapolis visiems
Būtinai Matykime Visi!

★ ★

Kandidatų Sąrašas Ir Balsai Į Karališkos Šeimos Narius—

Štai pirmieji pasiūlyti kandidatai:

Vardas, Pavardė, Miestas, Valstybė	Balsai
Į KARALIUS	
Pranas Razvadauskas, So. Boston, Mass.	100
Vincas Balukonis, So. Boston, Mass.	125
Į KARALAITES	
Regina Glineckytė, So. Boston, Mass.	150
Adelė Masiulytė, So. Boston, Mass.	100

Kitų kandidatų balsų skaičius tilps sekančiuose numeriuose.

Cambridge, Mass.

MIRĖ

Rugsėjo 16 d. mirė Juozas Kudarauskas. Velionis paliko didžiame nuliūdime sergančią žmoną, Kastanciją, kuri šiuo tarpu randasi Cambridge City ligoninėje ir du brolius. Rugsėjo 19 d. iš Cambridge N. P. bažnyčios, velionis palaidotas Šv. Mykolo kapuose. Velionio žmonai ir broliams, reiškiame gilią užuojautą.

SERGA

Rugsėjo 17 d. New England Womens Hospital, Jamaica, padaryta apendicito operacija panelei Bronei Overkaitei, graboriaus A. Overkos dukteriai. Linkime greit pasveikti.

PARAPIJOS BALIUS

Spalių 11 d., t. y., šeštadienį, diena prieš Columbus Day, Elks Ballroom svetainėje, 8 Magazine St., įvyksta Cambridge lietuvių N. P. parapijos metiniai šokiai ir balius. Kad patenkinus visus, ir parengimą paįvairinus, tai jau iš anksto rengiamasi prie šio parengimo. Kaip visais metais, taip ir šįmet, gardžių užkandžių ir šaltų gėrimų netruks, o garsusis Wally Jassons orkestras jau pakviestas. Taigi visiems bus malonu praleisti gražiai laiką puikiame parapijos bankiete, o kas svarbiausia, kad tos polkutės taip malonios,

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Marianapolio kolegijos sportininkus priimti ir juos pagerbti šaukiamas specialis susirinkimas. Susirinkiman kviečiami studentai, vyčiai, choristai, sodalietės ir visos kitos draugijos bei jų atstovai skaitlingai dalyvauti. Susirinkimas įvyks penktadienį, rugs. 26 d., 7:30 val. vakare, pobažnytinėje svetainėje, ant 5-tos gatvės, So. Boston, Mass. *Alumnas.*

o salė erdvi, tik sukis aplink kiek nori, nes niekas ant kojų neužsistos; vietos užtenkamai visiems. Taigi kviečiame netik Cambridžiečius, bet ir tolimesnius svečius atsilankyti į šį šaunų Cambridge parapijos parengimą, o mes užtikriname, kad malonų savo laiką pasidalinsime su visais. Pradžia 7:30 val. vakare.

Iškilmingos Vestuvės

Šeštadienį, rugsėjo 20 d., Cambridge lietuvių N. P. P. Šv. par. bažnyčioje, apsivedė p. Kostantas Samalis su p-le Bronislava Sangavičiūtė. Per šv. mišias prie labai gražiai išpuošto altoriaus, su visomis bažnytinėmis iškilmėmis, jaunavedžiams rankas surišo par. kleb. kun. P. J. Juškaitis, patarnavo deakonu kun. A. Baltrušiūnas, sub-deakonu — kun. J. Plevokas. Jaunavedžiams liūdijo sekančiai: I. Samalis, K. Strazdaitė, W. Samalis, F. Daukantaitė, J. Mockevičius ir B. Dalalytė.

Šaunus vestuvių bankietas įvyko Jeffersono Klūbe. Bankiete dalyvavo vietiniai kunigai, "Darb." red. p. A. F. Kneižys ir daug puikios publikos. Viso dalyvavo apie 300 asmenų. Ponas K. Samalis yra pasižymėjęs lietuviškumu jaunuolis. Priklauso prie parapijos choro, ir daug yra dainavęs vienas, ir sykiu su Cambridge radio grupe. Ponas K. Samalis buvo ir yra visų Cambridgžiečių mylimas už savo pavyzdingumą ir kuklumą. Ponui K. Samaliui ir jo jaunai žmonelei linkime ilgiausių ir laimingiausių vedybinio gyvenimo metų.

Šeštadienio vakare, t. y. rugs. 20 d. Cambridge N. P. bažnyčioje apsivedė p. Justinas Strazdas su p-le Elena Savickaite. Ponas J. Strazdas tarnauja U.S. kariuomenėje. Linkime jaunavedžiams laimės jų naujai sukurtame gyvenime.

SHOWER PARTY

Šeštadienį, rugs. 20 d., ponų Tebėrų namuose, pagerbimui ištekančios p-lės Marytės Tebėraitės, jos garbei surengta puiki 'Shower Party'. P-lė M. Tebėraitė šeštadienį, rugs. 27 d., išteka už p. B. Šimkaus. P-lė M. Tebėraitė yra labai daug pasidarbavus, ir dabar darbuojas visuose katalikiškuose parengimuose, ir yra labai kuklaus būdo. Už tai visų mylima, ir per šią party jos draugės, draugai,

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

REIKALINGA janitorius. Atsišaukite: Frank Kiezis, 311 Emerson Street, So. Boston, Mass. Telefonuokite SOU 1753.

PARSIDUODA 3-jų šeimynų namas po keturis kambarius su visais inprumentais. Namas randasi 233 W. 5th St. So. Bostone. Atsišaukite: J. Mikėnas, 80 Harborview St., Dorchester, Mass. (26-3)

REIKALINGA lietuvaitė moteris ar mergina dirbti krautuvėje prie moteriškų skribėlių. Atlyginimas geras, darbas pastovus. Atsišaukite: H. Davis, 449 W. Broadway ,So. Boston, Mass. (23-26-30)

PARSIDUODA 3 šeimynų namas po 5 kambarius. Visi inprumentai. Pirmas pagyvenimas sausa šiluma apšildomas. Parduosiu labai pigiai. Atsišaukite tuojau: 12 Bellflower St., Dorchester, Mass. (23-26-30)

Telephone
SO. BOSTON
1058
Bay View Motor Service
STUDEBAKER
Automobilių Ir Trokų Agentūra
Taisome visokių išdirbysčių auto mobilius. Taisymo ir demonstravimo vieta:
1 Hamlin St., ir E. 8th St.,
SOUTH BOSTON, MASS.
Joe. Kapočiūnas Ir Peter Trečioka• Savininkai.

Bronis Kontrim
CONSTABLE
Real Estate & Insurance
JUSTICE OF THE PEACE
598 E. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Telephone South Boston 1761
Res. 120 Marine Road
Tel. SOUth Boston 2483
COAL-COKE-OIL

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Siūlo Sumažinti Korporacijų Pelną

Washington, D. C., rugs. 25 — Valstybės iždo sekretorius Morgenthau įteikė Kongresui pasiūlymą griežtai sumažinti korporacijų pelną. Palikti korporacijoms tik 6 nuošimtį pelno, o kitą turi atiduoti valdžiai, jeigu nori išvengti infliacijos.

Viesulas Padarė $25,000,000 Nuostolių

Houston, Texas, rugs. 25 — Viesulas, kuris siautė 60 miesteliuose ir miestuose ir sunaikino tūkstančius akerių derliaus, padarė $25,000,000 nuostolių.

Anglijos Lakūnai Rusijoje

Londonas, rugs. 25 — Anglijos lakūnai sovietų Rusijoje kovoja prieš vokiečius. Sakoma, kad jie sunaikino kelius vokiečių lėktuvus.

ĮVAIRŪS SKELBIMAI

Res. Sou 3729 Sou 4618
Lithuanian Furniture Co.

MOVERS—
Insured and Bonded
Local & Long Distance Moving
326 - 328 West Broadway
So. Boston, Mass.

A. M. Dambrauskas
KARPENTERIS, PENTORIUS
Abelnai taisau viską prie Namo Iš Lauko ir Viduje.
Turint bile darbą prie Namo pataisymo, kreipkitės pas mane. Darbas bus padarytas patenkinančiai ir prieinama kaina.
432 — 4th St.,
SO. BOSTON, MASS.

Juozas M. Dilis
LAIKRODININKAS
Parduodu įvairiausios rūšies auksinius ir sidabrinius daiktus.
TAIPGI IR PATAISAU
366 West Broadway,
So. Boston, Mass.

Peter P. Plevack
(PLEVOKAS)
Septyniais būdais stogų dengėjas
Sodewall Stut Metal Work
Namus Modernizuoja. Mokestis su 3—6—9—12 mėnesių išsimokėjimu
TURI 25 METŲ PATYRIMĄ
Taiso ir stato kaminus
Geras Darbas—Kainos Žemos
317 E St., So. Boston
Tel. SOU 2732
Apskaitliavimai - patarimai dykai

South Boston Garage
BROLIAI STRAKAUSKAI, Sav.
Automobilistai! Jei jūs norite, kad jūsų karas ilgai laikytų ir greitai bėgtų, pirkit aliejų ir gasoliną pas mus.
Nuvalom purvinus karus ir išgrysuojame.
Tel. SOU 9530
541 Broadway So. Boston, Mass.

S. Barasevičius ir Sūnus
Seniausias šios Valstybės
LIETUVIŲ GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
Turi Notaro Teises
254 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.
Tel. SOUth Boston 2590
Gyv. vieta: 838 Dorchester Ave.
Tel. COLumbia 2537

CASPER
FUNERAL HOME
187 Dorchester Street
South Boston, Mass.
Joseph W. Casper
(KASPERAS)
Laidotuvių Direktorius Ir Balsamuotojas
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas Dieną ir Naktį
Koplyčia šermenims Dykai
Tel. SOU Boston 1437
SOU Boston 3960

ZALETSKAS
FUNERAL HOME
564 East Broadway
SOUTH BOSTON, MASS.
D. A. Zaletskas F. E. Zaletskas
Graboriai ir Balsamuotojai
Patarnavimas dieną ir naktį
Koplyčia šermenims dykai
NOTARY PUBLIC
Tel. SOU Boston 0815
Tel. SOU Boston 2609

LANKĖSI ART. J. OLŠAUSKAS

Trečiadienį, rugsėjo 24 d. "Darbininke" lankėsi art. J. Olšauskas, Amsterdam (N. Y.) lietuvių parapijos vargonininkas.

Art. Olšauskas ne tik lankėsi "Darbininke", bet jis atvežė pp. Ivaškų sūnui naujas kankles, viešėjo pas pp. Ivaškus ir trečiadienį po pietų grįžo į namus.

Tikimės, kad pp. Ivaškų sūnus neužilgo naujomis kanklėmis palinksmins Darbininkų Radio programos klausytojus. Lai lietuviškos kanklės oro bangomis pasiekia kiekvieno lietuvio namus.

Neseniai art. J. Olšauskas visus Darbininkų, Radio klausytojus sužavėjo kanklėmis ir dainomis. Progai pasitaikius, jis pasižadėjo vėl kada nors atvykti ir palinksminti lietuviškomis dainelėmis ir kanklių balsais.

Studentas F. Gudas Išvyko

Chicagos Universiteto studentas, kuriame studijuoja anglų literatūrą jau šeštas metas, buvo atvykęs į rytus mokslo reikalais. Jis virš mėnesį laiko intensyviai studijavo Havardo Universiteto knygyne. Buvo apsistojęs pas savo giminaičius Joną ir Sofiją Glineckius, So. Bostone. Stud. F. Gudas yra sūnus Prano ir Uršulės Gudų iš Chicagos. Pr. Gudas yra buvęs laikraščio "Darbininko" redaktoriu. Jis ir dabar yra "Darbininko" bendradarbiu.

Rugsėjo 23 d., studentas F. Gudas, lydimas p-nios S. Glineckienės išvyko į New Haven ir New Yorką, o iš ten grįš į Chicagą, tęsti savo studijas.

Remkite tuos profesionalus ir biznierius, kurie savo skelbimais remia "Darbininką".

giminės bei pažįstamieji savo pagarba jai išreiškė, suteikdami gražias dovanas. Jos garbei šią party surengė jos brolienė, F. Teberienė.

ATOSTOGAUJA

Šiomis dienomis atostogauja p. A. Plekavičius. p. A. Plekavičius aplanko tolimesnius savo draugus bei pažįstamus. Linkime p. A. Plekavičiui linksmų atostogų.

Ateinantį sekmadienį, rugs. 28 d., Cambridge N. P. bažnyčioje, seselių mokytojų naudai, bus jų mėnesinė kolekta. Paremkime mokytojas seseles.

A. D.

Ką Rašo Užsienių Spauda Apie Lietuvą

Lietuviai Vokiečių Policijos Apsaugoj

(Pradžia 4 pusl.)

sekcijai, yra gimęs 1897 m., Paežerių valsč., Šakių apskr. Jo tėvas buvo dvaro darbininkas. 1915 m. jis baigė "Saulės" mokytojų kursus Vilniuje. Didžiojo Karo metu buvo Rusijoje, kur baigė iš Panevėžio evakuotąją realinę gimnaziją. 1918 m. grįžo Lietuvon ir stojo Lietuvos kariuomenėn. 1920 metais baigė karo mokyklą. 1922 m. įstojo į Lietuvos universitetą ,technikos fakultetą, kurį baigė 1929 m. statybos inžinieriaus laipsniu. 1923 m. K. Germanas dalyvavo Klaipėdos sukilime. Baigęs universitetą, inž. K. Germanas gavo paskyrimą Panevėžio apskrities inžinierium. 1937 m. pabaigoje jis buvo paskirtas švietimo ministerijos specialinio mokslo departamento direktorium. Jo žinioje buvo amatų mokyklos. Nuo 1938 m. pabaigos iki 1939 m. pabaigos inž. K. Germanas buvo susisiekimo ministeris. Jis yra rašęs specialinėje technikos ir savivaldybių spaudoje.

— Švedų laikraščiai "Aftonbladet" ir "Stockholms Tidningen" praneša, kad Vokietijoje gyveną lietuviai esą pastatyti po vokiečių policijos apsauga ir dalis jų esą net internuoti. Berlyne gyveną lietuviai turį kasdien melduotis policijos prefektūroje.

— Per Kauno radiją buvo paskelbta, kad pagelbinis policijos batalionas priima savanoriais buv. kariškius, eilinius ir buv. puskarininkius.

— Aukštesniųjų mokyklų departamentas Kaune paskelbė apie ruošiamus vokiečių kalbos kursus aukštesniųjų mokyklų mokytojams. Į tuos kursus priimami jau buvę vokiečių kalbos mokytojai, o taip pat asmenys, baigę gimnaziją su geru pažymėjimu iš vokiečių kalbos brandos atestate. Be to, priimami studentai, studijuoją germanistiką. Kursai truks apie 5-6 savaites. Baigusieji kursus gaus atitinkamus pažymėjimus ir galės dėstyti vokiečių kalbą mokyklose.

—Miškų valdyba ragina savo įstaigas pranešti jai žinių apie miškų administracijos sąstatą 1941 m. birželio 22 d. Taip pat reikalaujama žinių apie eigulius žuvusius kare, ir apie sovietų valdžios paleistus iš tarnybos tarnautojus.

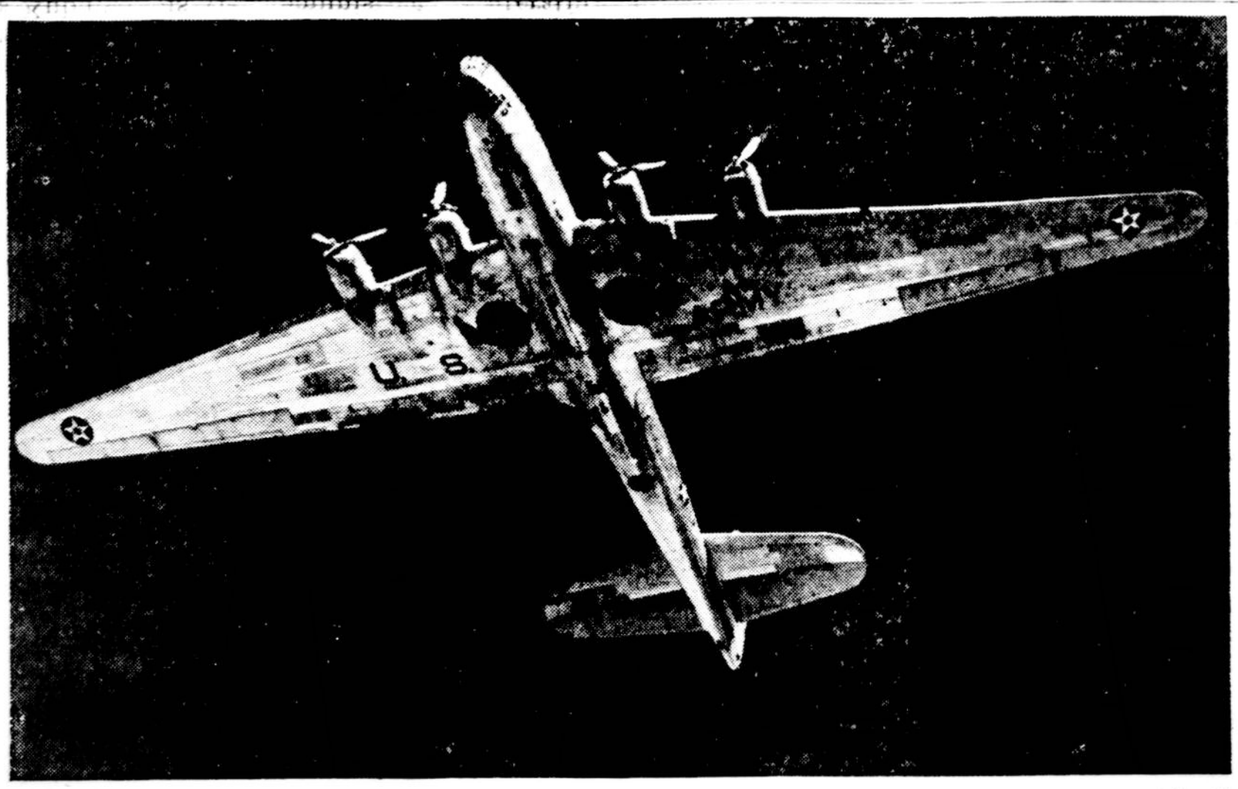

Didžiulis oro milžinas 82 tonų padangių gigantas Douglas B-19, jau ketvirtu kartu pakilo iš March Field California, išmėginimui. Tas nepaprastai didelis oro laivas, ypatingai yra išbandomas ir ištiriamas.

KOMUNISTINĖ AKROBATIKA

Kaip čia seniai komunistai smarkiausiai puolė Angliją ir Ameriką dėl karo Europoje. Anglija buvo didžiausia imperialistinė valstybė, didžiausia kaltininkė dėl Europos karo ir tt. Vokietija ir jos diktatorius Hitleris po pasibučiavimo su Stalinu (pasirašymo sutarties 1939 m.) komunistams buvo garbingiausias ir galingiausias žmogus, beveik lygus Stalinui.

Hitleris pradėjo karą su Lenkija. Stalinas jam stojo į pagalbą. Perblokštai Lenkijai Stalino raudonoji armija dūrė Lenkijai į nugarą ir ją pribaigė. Abu diktatoriai "broliškai" Lenkiją pasidalino. Stalinas, pramokęs iš Hitlerio užpulti kitas valstybes, puolė Suomiją, bet ten gerai nagus apsidegino. Stalinas pamatė, kad jam blitzkriegai nevyksta. Griebėsi senos komunizmo taktikos — melų ir klastos. Komunizmo taktika vyko sekmingiau. Melais ir klasta užgrobė Lietuvą, Latviją ir Estiją.

Kadangi Vokietijos diktatorius Stalinui netrukdė pasigrobti Pabaltijo valstybes, tai komunistai liežuviais ir spauda Hitleriui pynė laurų vainikus. Jokio pasmerkimo Hitleriui nebuvo iš komunistų, kada Vokietija likvidavo vieną po kitai Europos mažesnias valstybes.

Kaip tik Vokietija užėmė kurią valstybę, tai Maskva tuojau išleisdavo pareiškimą, kad užimtų valstybių atstovų nepripažįsta, o pripažįsta tik Vokietijos atstovus. Visa komunistų spauda vieningai pritardavo kruvinajam Stalinui, pareikšdama: "Stalinas gerai daro nepripažindamas buvusių valstybių atstovų. Jeigu valstybės yra užimtos, tai ir jų atstovai nebegali būti pripažįstami".

Vadinasi, komunistai žodžiu ir spauda pripažindavo grobius ir Hitleriui ir Stalinui, ir juos garbindavo, kaipo ideališkiausius didvyrius.

Kada Stalino komisarai pradėjo šeimininkauti Pabaltijo valstybėse: apiplėšti tų valstybių gyventojus, kankinti ir žudyti patriotinguosius pavergtųjų valstybių žmones, tai komunistai ruošė džiaugsmo mitingus, siuntė Stalinui padėkos ir džiaugsmo rezoliucijas.

Prie komunistų pradėjo šlietis ir visi mūsų tautos išmatos, kurie niekur kitur nebetiko.

Tačiau Amerikoje Dies komiteto veikla išgąsdino komunistus. Jie pradėjo dairytis ir ieškoti asmenų, kurie nors savo sudriskusiais škarmalais pridengtų komunizmo žiaurią nuogybę.

So. Bostone komunistai pasirinko metodistų pryčerį Kubilių, kuris pats buvo visų apleistas ir nežinojo kur besiglausti. Komunistų glaudimasis jam buvo tikras išganymas.

So. Bostono lietuviai vieningai išėjo prieš komunistus. Piliečių klūbas atsisakė duoti svetainę. Tuomet komunistai savo mitingus perkėlė į savo klūbą ir pas Kubilių. Bet komunistai suprato, kad taip užsidarę jie gali netekti daug pasekėjų. Sudėję galvas galvojo, kaip čia išeiti iš tos balos, kad vėl galėtų parodyti savo feisą visuomenėje. Galvojo, galvojo ir sugalvojo. Didžiausiu galvočiu pasirodė esąs pryčeris Kubilius. Jis viešai visiems pradėjo pasakoti, kad So. Bostone jis organizuojąs "Pažangiųjų Lietuvių Tarybą".

Kubilius rašo ilgus straipsnius komunistų spaudoje, kviečia komunistų organizacijas ir draugijas į konferenciją. Komunistai apsidžiaugia gavę tokį energingą "vadą", susispiečia ir sutaria visi telktis prie Kubiliaus. Susitelkia.

Ir komunistai jau turi "Pažangiųjų Lietuvių Tarybą". Toji taryba įkūria radio programą, renka iš biznierių skelbimus, bet nekaip sekasi. Biznieriai nenori skelbtis toje programoje, nes žino, kad tos programos vadovybėje yra tie patys žmonės, kurie džiaugėsi ir sveikino Staliną už Lietuvos pagrobimą ir apiplėšimą. Reikia žinoti, kad labai mažai yra biznierių, kurie kaip molio motiejai duotųsi bile kam minkinti.

Daugelis komunistams pareiškia: "Jūs turite "tėvą" Kupstį, pryčerį Kubilių, lai jie apmoka už radio".

Pažymėtina ir tas, kad komunistų vadukai į "Pažangiųjų Lietuvių Tarybos" valdybą pastatė nežymius komunistėlius. Staršieji komunistai tik jiems diktuoja.

Rugpiūčio 3 d., So. Bostone įvyko komunistinės tarybos konferencija. A. Kupstys sugalvojo ir pasiūlė rinkti aukas radio programos palaikymui. Sumanytojas išrinktas vyriausiu aukų rinkėju.

Nesistebėkime, jeigu komunistai sušuks: "Pažangiųjų Lietuvių Taryba" nėra komunistinė!" Iš darbų pažįstame juos.

Toje konferencijoje B. F. Kubilius, pryčerys, ragino kovoti prieš "fašistus ir fašizmą". Kaip čia seniai komunistai bičiuliavosi su fašistais, o dabar jau šaukia į kovą. Gerai žinome, kad šiandien komunistai fašistais vadina visus lietuvius, kurie nepritarė Sovietų okupacijai, ir kurie džiaugiasi nusikratę didžiausios pabaisos — komunizmo.

Komunistai nutarė šaukti masinius mitingus ir skelbti "fašistams" karą.

Toji tarybos konferencija nutarė uoliau platinti komunistinę literatūrą. Jeigu dar dabar kuris komunistas sakytų, kad toji "Pažangiųjų Lietuvių Taryba" nėra komunistinė, tai jis pasirodytų didžiausiu melagiu ir apgaviku. Jeigu ne komunistinė, tai kuriems galams ji nutarė platinti komunistinę Sovietų literatūrą?

Iš Lietuvos gauname labai daug žinių kiek blogo Lietuvai ir jos gyventojams yra padaręs raudonasis Sovietų komunizmas. Rašytojai sako, kad Lietuvos gyventojai amžiais nepamirš tos baudžiavos, kurią jiems buvo uždėję Sovietų komisarai. "Jeigu, kurie ir laukė komunizmo tvarkos Lietuvoje, tai po šios Sovietų okupacijos visi išsigydė ir jau daugiau niekad jo nebelauks, ir ne tik nebelauks, bet ginsis ir šalinsis kaip nuo žiauriausio ir pikčiausio žvėries", sako Lietuvos korespondentai.

Amerikos lietuviai, sakau lietuviai ne komunistai, nenori nei fašizmo, nei komunizmo.

Lietuvos lietuviai, paragave komunizmo duonos, prasidėjus Vokietijos - Rusijos karui, kaip vienas — visi gyventojai sukilo prieš tą pasaulio pabaisą — Sovietų rėžimą, nors gerai žinojo, kad jie patenka į naują — Vokietijos okupaciją. Tūkstančiai lietuvių paaukojo gyvybę už išsilaisvinimą iš Sovietų vergijos. Jie aukojosi, kad kiti išliktų gyvi ir galėtų laisviau gyventi.

Pažinkime komunistus ir komunizmą nežiūrint kas ir kokiomis plunksnomis jį nedangstytų. Komunizmas lieka komunizmu, kuris neįvertina žmogaus nei tiek, kiek yra vertas paprastas žemės vabalėlis. Komunizmo santvarkoje tik blakės, utelės ir blusos turi laisvę, bet ne žmogus.

Gal pasakysite, tai šmeižtas! Visai ne. Šiomis dienomis gavome labai daug žinių iš Lietuvos, tarp kurių randame tokią žinutę:

Medicinos gydytoja A. S-nė rašo "Ūkininko Patarėjuje": "Galvotrukčiais išbėgdami raudonarmiečiai su šeimomis paliko priterštas patalpas, nešvarius migius ir nespėtus išsinešti drabužius, kuriuose netrūksta įvairių parazitu: blakių, utėlių, blusų ir kt. Tas patalpas apvalykime nuo paliktųjų gyvių ir ligų perų. Pirm negu apsigyventi rusų apleistose patalpose, grindis, plyšius ir baldus išplikykime karštu vandeniu, iššiūruokime su muilu. Sienas, lubas ir grindis, kur galima, iškalkiuokime ir išdažykime. Kol butai neišvalyti, nekelkime į juos kojų, nakvokime kluosnuose ir daržinėse. Rusų paliktus drabužius ir patalinę rūpestingai išvalykime. Kas skalbiama, išvirinkime ir išskalbkime. Neskalbiamus iškaitinkime karštose krosnyse ir ilgai vėdinkime saulėje.

"Rusai išplatino vidurių šiltinę ir paliko naują sunkią ligą — kruvinąjį žarnų katarą. Kad išvengtume tų sunkių ligų, visiškai negerkime nevirinto vandens, nevalgykime žalių nevirintų daržovių nei vaisių. Taip pat neplaukime nevirintu vandeniu indų, šaukštų, pienpuodžių, rankų".

Vadinasi, Lietuvos gyventojai, apsivalę nuo raudonųjų komisarų ir kareivių, dabar turi apsivalyti nuo to brudo, kurį paliko Sovietų okupantai.

Proletaras.

PIRK DEFENSE BONUS IR ŽENKLUS

Apsisauojimui ir apsaugojimui Amerikos ateities, pirk apsigynimo taupymo bonus ir ženklus.

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Didžiausia gera pagalba, kurią pilietis gali duoti Dėdei Samui, tai pirkimas apsigynimo taupymo bonų ir ženklų taip dažnai, kaip galima.

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Pirkdami apsigynimo taupymo bonus ir ženklus reguliariai, jūs galite pagelbėti vykdyti apsigynimo programą ir tuo pačiu pagelbėti sau ir savo šeimai.

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Mes turime apsiginkiuoti prieš pavergėjus ir sunaikinimą. Jūs galite tai pagelbėti, pirkdami apsigynimo taupymo bonus ir ženklus.

—Pirk Defense Bonus ir Ženklus—

Amerikos piliečiai! Turėkite dėmesyj mūsų Prezidento pavojaus deklaraciją. Pirk Defense Savings Bonds ir Stamps reguliariai.

—Pirk Defense Bonds ir Stamps—

BROCKERT'S

XXX Ale ir Stock Ale

IŠ KRANO IR BUTELIUOSE

Atėję į tavernus ar restoranus visuomet reikalaukite BROCKERTS populiaraus ir visų mėgiamą XXX Ale arba Stock Ale. Tai alus, kurį visi mėgsta ir jo nori.

Jei turite kokias pramogas, kaip tai: — vestuves, krikštynas ar partes, visuomet užsisakykite BROCKERTS XXX Ale, kuriuo svečiai ir viešnios bus labai patenkinti.

Brockert's ALE

60 Ellsworth St. Worcester, Mass. Telefonas Worcester, 5-4335

BOSTON BRANCH 1410 Columbia Rd., South Boston PHONE So. Boston 2271

How to make a bright child brighter

The brighter they come, the harder they fall for a Royal Portable Typewriter! And that's fine . . .

For tests show that youngsters who do their work on typewriters *think* faster and more clearly. And average 17 per cent more home work, and get higher grades in many subjects.

Give your youngster the best portable made—the Royal! It helps make a bright child *brighter* . . . helps prepare for a profession or career in later years.

Royal has MAGIC* Margin, Segment Shift, Touch Control*, Big-machine Keyboard—it is *THE* Stand-and typewriter in portable size. Comes with carrying case, and Royal's exclusive "Self Teacher."

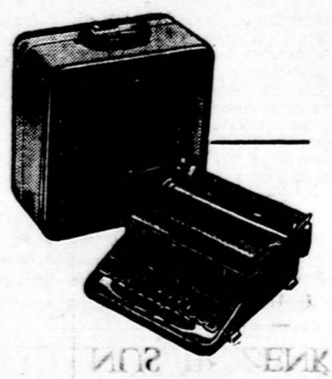

Darbininkas Electrical Supply

366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Tel. SOU 2680